

ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA
V CELJU

Leto XII.
14. 6. 1968
Št. 10

Celje - skladišče
D-Per
214/1968
1119680292, 10
COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

CELJE
21 VI 68

1984

JUGOSLAVIJA

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Ne moremo upoštevati opravičil, ne dovoljevati krivic in polovičarstva pri opravljanju dela

Zadnji pokazatelj za gospodarjenje v maju še vedno ne kažejo najboljše. Kot rdeča nit se plete skozi mesečne analize vprašanje neizpolnjenega plana in zaradi tega premalo sredstev za sklade. Brez teh pa ne gre. In tesno povezani z obema problemoma so naši osebni dohodki, v tekočem mesecu pač najvažnejši rezultat, ki vpliva na naše delo, življenje in obstoj.

Člani upravnega odbora so se po zadnjem obračunu — za maj — povsem jasno zavedali, da gredo izplačila osebnih dohodkov na račun minimalnih sredstev za sklade. Takoj po obračunu so se sestali na izredni seji, da bi skupaj sklepali o višini izplačil osebnih dohodkov in ocenili gospodarski položaj.

Ugotovili so, da je potrebno 28. člen pravilnika o delitvi dohodka striktno upoštevati, ko so znani vsi pokazatelji dohodka. Ta člen predvideva, da v tekočem mesecu izplačane osebne dohodke na račun plansko osvojenih minimalnih skladov za razširjeno proizvodnjo, povrnemo kot razliko v prihodnjem mesecu. Ta razlika se bo v red-

nih mesečnih obračunih seveda poravnala ali nastala na novo že s samim obračunom. Oba pokazatelja bosta torej v prihodnje vplivala na giblivi del osebnih dohodkov.

Ker vprašanja osebnih dohodkov ne moremo izvzeti od drugih vprašanj dela in gospodarjenja v tovarni, ampak je prav to vprašanje odraz vsega drugega, so člani upravnega odbora sklenili, da razpravljanje o samih osebnih dohodkih ne bo prineslo rezultatov brez ustreznega reševanja drugih zadev, ki niso nič manj važne, saj vsaka do neke mere vpliva na naš osebni dohodek. Tem vprašanjem pa se je potrebno posvetiti že zato, ker si vsi želimo ustrezne osebne dohodke, vsaj takšne kot doslej, nikakor pa ne nižjih. Ta vprašanja, ki so za naše prihodnje delo odločilnega pomena, pa je nanizal glavni direktor Rado Bremec takole.

»Vse naše delo moramo osnovati na ekonomiki poslovanja, vedeti moramo, kaj delamo in s kakšnimi stroški in učinki. Osebni dohodki so marsikdaj odraz dobrega ali slabega dela, včasih zavisijo tudi od zunanjih

IZ VSEBINE:
Vesti iz komune
Uspela simpozija
Še o velikem »skritem«
uspehu
Okoli osebnih dohodkov
Zakaj nas zebe?
Gospodarske novice

dejavnikov, zato moramo odpraviti vzroke za slabo delo, rešiti vsa ta — vsaj s stališča osebnih dohodkov obrobna vprašanja — šele potem pa bomo, če ne bo šlo drugače, posegli po osebnih dohodkih.

Minimalna sredstva za sklade nujno potrebujemo, poleg tega pa moramo ponovno pregledati naš investicijski program za obdobje do leta 1970, pa tudi za prihodnje desetletje. Seveda takega programa ne moremo postaviti za takšno obdobje zatrdno, osnove pa nam mora dati.

Vodilo za naše delo mora biti promet odnosno prodaja. V skladu s temi težnjami pa mora biti tudi naš odnos do kupcev, naše prizadevanje za dolgoročno sodelovanje in sklepanje pogodb. Zato moramo pohiteti z reorganizacijo prodajne službe, da bomo lahko v prihodnje zastavili s tem smotrom.

Zaostri bomo morali vprašanje odgovornosti, saj vendar ni mogoče vsake zadeve iti preverjati na delovno mesto. Če bodo ljudje za opravljanje in to dobro opravljanje nalog stimulirani, tega nadzora ne bo treba, nujno pa je, da bodo merila za nagrajevanje pravična, da ne bo mogoče, da več zasluži tisti, ki manj da, ima lažje delovne pogoje in podobno. Saj krivica ljudi najbolj boli! Krivice ne bomo smeli dovoliti, sam sistem nagrajevanj pa bomo morali prilagajati, saj to ne more biti nekaj dokončnega. Pogoji dela bodo morali narekovati naše spremembe v sistemu nagrajevanja.

Tudi delo strokovnih služb moramo poznati in delo pač oceniti po učinku posameznika. V teh službah je še posebej važno, da vsak ve kaj mora ta mesec narediti in naloge v določenem obdobju tudi mora opraviti. Te detaljne mesečne programe dela moramo imeti na vsakem delovnem mestu, za dobre rezultate pa moramo ljudi tudi stimulirati, s tem bodo dobili tudi več volje za delo.

(Nadaljevanje na 3. strani)

KOMUNISTI V OBRATU KRUŠEVAC SO ZA TEMELJITO DELO...

Na pobudo sekretariata organizacije ZK EMO so se v Občinskem komiteju ZK Kruševac 20. maja 1968 sestali Vukadin Randelovic org. sekretar Občinskega komiteja Kruševac, Pera Nikolić član kolektiva obrata Kruševac, Stane Verbič namestnik sekretarja ZK EMO in Vili Končan član Občinskega komiteja ZK Celje.

Na sestanku so soglasno ugotovili potrebo po aktivnem in organiziranem delu komunistov v obratu EMO Kruševac in sklenili, da bodo komunisti organizirali samostojen aktiv ZK v obratu VI.

Na prvem sestanku svojega aktiva so komunisti detajlno analizirali stanje v obratu, nakazali vse slabosti in pomanjkljivosti ter sprejeli program in naloge za bodoče delo.

Komunisti so si postavili osnovno nalogo ustvariti v kolektivu enotnost za uspešno in kvalitetno proizvodnjo, za solidno poslovanje in zmanjšanje stroškov proizvodnje. Posebej so opozorili na potrebo po delovni disciplini in odgovornosti.

Nedavni dogodki in kadrovske spremembe v vodstvu obrata so bili po oceni članov aktiva pozitivni, stanje se iz dneva v dan zboljšuje. Izboljšali sta se disciplina dela in kvaliteta v proizvodnji. Grupaške težnje in razbitost med člani kolektiva sicer popuščata, nista pa še popolnoma razbiti. Zato so si komunisti zastavili nalogo, da brezkompromisno in javno razpravljajo o teh težnjah in sektašenju med posamezniki v delovnem kolektivu, da skupno z vodstvom podjetja, sindikatom in samoupravnimi organi zagotovijo enotno disciplinirano delo in tovariško vzdušje v celotnem kolektivu. Aktiv je izbral za sekretarja Vlasta Nikolića in za namestnika Vojo Nikolića.

Med drugim so se tudi odločili, da bodo predložili za spremembo v Zvezo komunistov 5 sodelavcev in sodelavk. Tako bo število članov aktiva ZK poraslo, komunisti bodo kot politična sila v obratu delovali organizirano in uspešneje. Vsak mesec bodo pregledali delovanje in rezultate proizvodnje v obratu, posebej pa bodo poskrbeli za večjo informiranost delavcev v obratu. To slabost so ugotovili in zahtevajo, da tudi v matičnem podjetju poskrbimo za informiranost o vseh samoupravnih in proizvodnih vprašanjih. Potrebna bo tudi večja poslovna in strokovna skrb ustreznih služb in organov obrata v Kruševcu. Komunisti torej z dosedanjim stanjem niso zadovoljni in smatrajo, da je informiranje, vsestransko pomoč in poslovanje lahko in potrebno povečati.

V zadnjih tednih sta bila pri nas dva simpozija, ki sta uspela — Posnetek je s prvega — o toplotni tehniki Foto LT

ZAPIS Z 11. SEJE CELJSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Za večje sodelovanje in ne integracijo

Najprej kolesarska steza

V osrednji točki zadnje, enajste seje članov obeh zborov skupščine občine Celje je bila razprava o stanovanjskem gospodarstvu v novih pogojih. V tej zvezi je o stališčih in predlogih govoril predsednik sveta, inž. Darko Maligoj, zatem o položaju stanovanjskega podjetja, njegov direktor, Vlado Čretnik ter o mnenjih komisije za ekonomska vprašanja pri občinski organizaciji SZDL, Slavko Verdel. Razprava je slej ko prej ugotovila, da bo treba storiti vse za ponovno poživitev organizirane gradnje stanovanj, za izkoriščanje vseh namenskih sredstev za to izredno važno dejavnost in ne nazadnje za večje sodelovanje med stanovanjskim podjetjem ter enotami za upravljanje s stanovanji pri delovnih kolektivih. Zanimivo je, da se odborniki tudi po zaslugi naših odbornikov, kot Staneta Dvorsaka in Toneta Bornška (ki je član občinskega zbora) niso ogreli za integracijsko pot stanovanjskih podjetij, marveč, da so zlasti na osnovi ugotovitev, da stanovanjske enote pri delovnih kolektivih, kot pri našem, železarni in drugod, dobro delajo in da so v kratkem razdobju opravičile svoj obstoj, sprejeli v sklepih mislih priporočilo o njihovem večjem sodelovanju. Če bi namreč do takšnega sodelovanja prišlo, bi lahko bili tudi nastop na trzišču gradnje stanovanj enotnejši, lahko bi se uveljavili drugačni odnosi do gradbene operative in podobno. In ne nazadnje gre tudi za združevanje sredstev, ki velikokrat ostajajo neizkoriščena. To še zlasti velja za manjše kolektive.

Da je mogoče doseči pri gradnji stanovanj boljše rezultate kot so zadnji, govori tudi dejstvo, da imamo v občini vsako leto na razpolago okoli dve milijardi starih dinarjev namenskih sredstev za gradnjo stanovanj. In če k tem dodamo še sredstva zasebnikov, potem je ta vsota tolikšna, da bi lahko ob skupnem delu in organiziranem nastopu dosegli zadovoljive uspehe.

Na osnovi priporočil sveta za urbanizem, gradbene, komunale in stanovanjske zadeve pa tudi priporočil republiške skupščine so odborniki sprejeli sklep, da naj občinska skupščina najpozneje na začetku oktobra razpravlja in odloča o srednjeročnem programu razvoja stanovanjskega gospodarstva v novih pogojih in v tem programu jasno začrta tudi najvažnejše naloge vseh dejavnikov na tem pod-

ročju kot so skupščina, stanovanjsko podjetje, delovne organizacije in banka.

Zanimivo je, da so odborniki brez razprave soglasno sprejeli resolucijo o razvoju gospodarstva in družbenih služb. Pri vsem tem ne gre za formalna priporočila, marveč za konkretne misli, ki spodbujajo delovne

Vesti iz komune

organizacije k boljšemu izpolnjevanju proizvodnih in ostalih nalog, skratka k izpolnjevanju intencij gospodarske in družbene reforme.

Brez posebne razprave so sprejeli tudi poročila o delu pravosodnih ustanov v občini, zato pa se je daljša razprava vodila okoli predloga preusmeritve nekaterih počasnejših vozil kot so kolesa, vprege in traktorji z odseka Celje-Arclin in obratno na

stranske poti. Četudi o tej razpravi poročamo na drugem mestu, naj tu omenimo, da so odborniki zavrnili takšen predlog in menili, da naj republiški cestni sklad prej zagotovi sredstva za ureditev kolesarske steze na tej relaciji.

Odborniki so potrdili še smernice in politiko občinske skupščine do vprašanj otroškega varstva, hkrati s tem pa tudi program razvoja otroškega varstva v občini. O vsem tem so pred dnevi razpravljali tudi na ustanovni skupščini temeljne skupnosti otroškega varstva za celjsko občino. Stališče občinske skupščine pa je v naslednem izpolnjevanju predvidenega programa!

Glede na to, da se je odbornik 29. enote za volitve v zbor delovnih skupnosti, Matej Breznik, preselil izven območja občine in je prosil za razrešitev, so na seji sklenili razpisati v tej enoti nadomestne volitve.

M. B.

Pred praznikom celjske občine

V spomin na ustanovitev Prve celjske čete, 20. julija 1941. leta, praznujejo prebivalci celjske občine 20. julij kot svoj borbeni praznik. Da bi bila tudi letošnja proslava tega dne takšna kot mora biti, je skupščina imenovala poseben odbor, za njegovega predsednika pa podpredsednika skupščine, Jožeta Marolta.

Praznik celjske občine je praznik vseh ljudi, ki živijo na tem območju, to ni praznik občinske skupščine ali morda še občinskih družbeno političnih organizacij, to je praznik vseh. In prav zaradi tega odbor za proslavo 20. julija poziva vse, zlasti pa delovne organizacije, društva in druge, da se že zdaj vključijo v priprave in da sprejmejo svoje programe, ki jih naj posvetijo temu izredno pomembnemu dogodku.

Načinov za praznovanje je vsekakor več. To so lahko delovni uspehi v proizvodnji, najrazličnejše prireditve in tekmovanja. To je tudi priložnost, da ocenimo prehojeno pot in na osnovi rezultatov, ki niso majhni pa nanje velikokrat pozabljam, sprejmemo nov akcijski in delovni načrt za prihodnje. O vsem tem bi morali te dni razpravljati v vseh kolektivih in sprejeti konkretne načrte.

Izredno hvaležni bodo tudi predlogi za izvedbo osrednje proslave. Doslej je to bila slavnostna seja občinske skupščine,

na katero so povabili tudi predstavnike družbeno političnih organizacij, preživele borbe Prve celjske čete, nosilce Spomenice 1941, častne meščane, Šlandrove nagajence in druge. Morda bi kazalo takšno obliko spreminiti in se odločiti za drugačen način praznovanja. V razpravi je tudi predlog, da naj bi pozneje osrednjo proslavo pripravili izmenično v drugih krajih občine, kot v Štorah, Vojniku, Dobrni, Šmartnem, Frankolovem itd. Tudi ta misel ni slaba, čeprav je ne kaže istovetiti z žalsko občino, kjer tako delajo že nekaj let.

V program za pripravo in organizacijo letošnjega praznika sodi tudi želja, naj bi se v vsej občini in ne samo v Celju začela akcija za ureditev in olepšavo mesta in naselij. Vendar bi to naj ne bila samo enkratna pobuda, marveč začetek stalnega dela. Celje si mora znova pridobiti sloves lepega in čistega mesta. In tudi to je naloga, ki lahko zajame slehernega človeka, vsako delovno organizacijo. Če bi se pri tem ravnali po načelu, naj vsakdo najprej pomete pred svojim pragom, bi napravili izredno veliko. To pa hkrati pomeni, da bi morali stalno skrbeti za urejevanje okolij industrijskih objektov, stanovanjskih naselij in podobno.

M. B.

Ni naključje, da se je najbolj živahna razprava na enajsti seji celjske občinske skupščine razvila o predlogu za preusmeritev prometa oziroma za izločitev počasnejših vozil, kot so kolesa, vprege in traktorji, z odseka ceste prvega reda Celje-Arclin in obratno na stranske poti.

Četudi so odborniki pozdravili pobudo prometnih organov za takšno preusmeritev, saj na koncu koncev govori o skrbi za varnost prometa na naših cestah in s tem za človeka, so vendarle odklonili predlog in zahtevali, naj pristojni organi, to pa predvsem republiški cestni sklad, poprej zagotovijo sredstva za ureditev kolesarske steze na tej relaciji.

V razpravi o tem predlogu je sodelovalo blizu dvajset odbornikov, in tudi tokrat so imeli »glavno« besedo odborniki gabskega predela ne glede na to ali so člani zbora delovnih skupnosti ali občinskega zbora. Vsi, od prvega do zadnjega, so zavrnili pobudo kot trenutno nesprejemljivo, saj bi takšna preusmeritev močno prizadela zlasti tiste delavce, ki se vozijo na delo s severnega predela občine in drugih krajev na delo v celjska industrijska podjetja. Če bi obveljal tak predlog, potem bi se njihova pot ne samo občutno podaljšala, marveč bi tudi vodila po nekaterih skrajno slabih in ne nazadnje prometno močno obremenjenih cestah. Tako bi s tem ukrepom ničesar ne pridobili, zlasti pa ne pri varnosti prometa in človeka.

Pri vsem tem je treba povedati še to, da občinska skupščina ni pristojna, da končno odloča o tem vprašanju, marveč, da bo zadnje besedo izrekel republiški sekretariat za notranje zadeve. Pred tem pa je tudi ta organ hotel zvedeti za mnenje pristojnih občinskih skupščin. Stališče celjske je bilo enotno in jasno. In še enkrat, odborniki niso podcenjevali namena ukrepa, marveč se v celoti niso strinjali z njegovo uveljavitvijo, saj bi, kot smo napisali, močno prizadel zlasti delavce, ki se vozijo na delo s kolesi.

M. B.

KAKO DELAMO IN GOSPODARIMO

- Za prvih pet mesecev letošnjega leta pokazatelj še nadalje
- niso ugodni, tako glede na izpolnjevanje vrednostnega in količinskega plana, proizvodnje, kakor tudi plana realizacije.
- V maju so bili sicer doseženi nekaj boljši rezultati kot v preteklem tromesečju:

plan vrednostne proizvodnje
količinski plan proizvodnje
plan fakturirane realizacije
plan izvoza v dolarjih

Če primerjamo te podatke s pokazatelji v istem obdobju preteklega leta je proizvodnja tako po vrednosti kot tudi količini in realizaciji višja, vendar v glavnem zaradi tega, ker je v letu 1968 že všteta proizvodnja obrata Bistrica. Izvozni nalog vrednostno nismo dosegli, tudi ne v primerjavi s preteklim letom.

Ob koncu meseca maja je bilo zaposlenih:

	oseb
v obratu Celje	3.383
v obratu Kruševac	52
v obratu Bistrica	361

ki jim je bilo izplačano skupno za pet mesecev 1968 24.738 N-din. Povprečno preseganje obračunskih postavk znaša 170, kar je za 4 % več kot v letu 1967.

Povprečni OD za 200 ur, ki so znašali v prvih mesecih leta 1967 806 N-din so za prve štiri mesece leta 1968 doseženi v višini 796 N-din, z vključitvijo izdatkov za malico in drugo pa 887 N-din (I-IV 1967 841 dinar).

Zaloge materiala so se znižale na 22.643 N-din (ob koncu maja 1967 so bile 37.038 N-din). Zaloge nedokončane proizvodnje so bile ob koncu aprila 8.158 N-din, polizdelkov 4.206 N-din, in skupno niso višje od tistih ob koncu meseca maja 1967.

Pač pa so višje za več kot 100 odstotkov zaloge izdelkov.

	konec IV/67	konec IV 68
vrednostno	6.657	15.666
količinsko - ton	940	2.173

Ugotavljamo torej povečanje za več kot 100 odstotkov. Prav tako so tudi terjatve izredno porastle. Ob koncu meseca maja 1968 so znašale 33.534, ob koncu maja 1967 pa 22.828.

Porast zalog izdelkov in terjatev močno vpliva na slabo likvidnost podjetja.

Obveznosti do dobaviteljev so za 1/3 manjše od terjatev.

Delitev dohodka, kot smo jo opravili za obdobje I-IV 1968 z ozirom na visoke terjatve in porast zalog izdelkov, tudi ni ugodna. Celotni dohodek plačane realizacije je bil v primerjavi s planom dosežen samo 79 odstotno, doseženi neto skladi pa 90 odstotno in ne pokriva v celoti minimalnih potrebnih skladov.

Tudi v primerjavi s pokazatelji v istem obdobju leta 1967 je

I-V	I-IV	V
90 %	87 %	94 %
87 %	86 %	90 %
89 %	90 %	92 %
96 %	100 %	78 %

izkazano za 140 % manj neto skladov. Tako stanje ogroža nor-

NE MOREMO UPOŠTEVATI OPRAVIČIL, NE DOVOLJEVATI

(Nadaljevanje s I. strani)

Od mehanografskega centra veliko pričakujemo, da danes pa še nismo dobili kar bi morali. Prehod na takšno obdelavo je še vse prepočasen in tudi pri tem si bomo morali postaviti program.

Kar zadeva organizacijo poslovanja lahko opazimo, da so sektorji med seboj slabo povezani, da se opaža pri reševanju nalog dvotirnost, sile se cepijo, odgovornost in odnos do naloge pa vodeni.

ZA NEIZPOLNJEVANJE NALOG NE SMEMO UPOŠTEVATI OPRAVIČIL IN NATO NE SKLEPATI KOMPROMISOV. ZA ŽIVLJENJE, ZA NAŠE SKLADE IN NAPREDEK POTREBUJEMO VENDAR REZULTATE!

Veliko bomo morali delati na razvoju. Pri tem moramo iskati zveze z boljšimi, večjimi in naprednimi tovarnami, kjerkoli.

Če danes govorimo o naših nalogah, pa moramo gledati na to tudi širše. Ne smemo skrbeti samo za nas, za nas ne sme biti važno, da mi v EMO dobro živimo, za nas je prav toliko važen Jugoslovan - saj je naš potrošnik. Zanj moramo skrbeti, ko skrbimo zase.

Sedanji položaj nam narekuje podroben načrt varčevanja na vsakem koraku. To pa se naj ne bi zaustavilo pri papirju, svinčnikih in morda še službenih potovanjih. Sklep upravnega odbora o varčevanju mora biti obvezen za vse odbore in komisije, za vsako odločanje in delo.

Kar delamo, mora biti rentabilno, saj je cilj našega dela vendar dohodek. Spremljati moramo delo sorodnih delovnih organizacij, upoštevati vse novo, kar je dobrega, in vseh področjih zasledovati predvsem težnje za dober plasman naših izdelkov, kajti pravi konkurenčni boj nas še čaka. Vanj moramo iti pripravljeni, imeti moramo svoje kupce in jih upoštevati. Zato je važno, da tudi vsi, ki prodajajo naše izdelke poznajo svoje delo, so pri tem delu popolni in spo-

malno izplačevanje osebnih dohodkov, onemogoča pa izvajanje modernizacije in rekonstrukcije podjetja z ozirom na postavljene plane.

Rentabilnost poslovanja je bila lani v istem obdobju boljša kot letos, to pa velja tudi za ekorničnost poslovanja, ker so poslovni stroški v porastu. Produktivnost računana na doseženo količinsko in vrednostno proizvodnjo je v primerjavi z letom 1967 slabša, tudi dohodka na enega zaposlenega ustvarjamo desti manj kot v letu 1967.

Približuje se konec prvega polletja, ko se ne bomo mogli z ozi-

sobni. Vsakomur, tudi malemu kupcu, nuditi popolne tehnične in vse druge podatke.

KJERKOLI SE POJAVIMO, BODISI NA SEJMIH, RAZSTAVAH ALI DRUGJE, MORAMO NASTOPITI PRIPRAVLJENI, POLOVIČARSTVO NAM NE PRISTAJA.

Sistem nagrajevanja, kakršnega imamo sedaj, ne bo mogel obveljati. Nasprotno, to je ena tistih nalog, ki je najprej pred nami, kajti ta ne more čakati. Pri tem moramo upoštevati, da merila za delitev osebnega dohodka ne morejo veljati skupaj n. pr. za vso režijo; so službe, ki jim ne moremo meriti učinka z realizacijo. Voditi nas mora težnja, da bo vsak za svoje prizadevanje čimveč dobil, da pa ne bo mogel zaslužiti, če svoje naloge ne bo izpolnil. Pri tem bomo morali razmejiti tudi kdo kaj naj in mora narediti in poskrbeti. Zahtevati pa bomo morali, da potem ne bo sektašenja, da drug drugemu ne bomo gledali v vrečke in ocenjevali delo drugega sektorja. Izhajati moramo iz načela, da če nam ni žal presežka »trgati«, nam prav tako ne sme biti žal »odstotek dodati«. Posameznikov zaslužek naj ne bi bil omejen, omejiti moramo le maso sredstev, ki bo na voljo za delitev osebnega dohodka. S tem bomo onemogočili ne-realne odklone pri delitvi, vendar pa realno nagrado za opravljeno delo. Pri tem se bodo brez dvoma pojavili odkloni, mi pa bomo vseeno morali narediti prav pri nagrajevanju bistvene premike, ki bodo odraz učinkovitosti, kajti za nas mora biti važen samo učinek dela.

Doseči moramo sistematizacijo delovnih mest, ki nam bo kasneje lahko pokazala kaj posamezni ljudje delajo, kakšen delovni program imajo in če so dovolj zaposleni. Če se bo pokazalo, da kakšno delovno mesto ni potrebno, ga bomo morali tudi črtati. S tem v zvezi bomo seveda morali uvesti delno novo organizacijo, to pa prinese itak tudi sam razvoj. S ciljem, da to

rom na rezultate gospodarjenja in v primerjavi s prejšnjimi leti, pohvaliti, saj izgleda, da nam ne bo uspelo celotnega poslovanja podjetja privedi v okviru sprejetega družbenega plana. Za drugo polletje 1968 nas čakajo torej hude naloge, ker bo potrebno - če želimo planske naloge izvršiti - sprejeti ukrepe, ki morajo celotno poslovanje podjetja spraviti v pravilni tir, saj je od pozitivnih rezultatov odvisna naša začetna pot modernizacije in rekonstrukcije podjetja, pa tudi nadaljne gibanje osebnih dohodkov.

Viktor Pilih

KRIVIC IN POLOVIČARSTVA

nalogo tudi povsem opravimo, bomo morali črtati iz naše sheme vse, kar ni neobhodno potrebno. - Posledica tega mora biti najprej ustavitev zaposlevanja vsakršnih delavcev, razen za neposredno delo v proizvodnji. Po opravljeni tej nalogi pa bomo v proizvodnji zaposlili tudi vse tiste ljudi, ki jih bomo morebiti sprostili pri novi organizaciji poslovanja. Dejstvo je, da namreč naša organizacijska shema, takšna kot je, ne bo vzdržala, ljudi bo potrebno zaposliti in njihovo znanje izkoristiti.

Tudi naše norme so danes večkrat odraz tega, kako se je znal kdo oglašiti in kaj doseči. Tega ne sme biti! Ljudje krivico čutijo, večkrat pa ne poznajo pravega krivca za to krivico. To pa brez dvoma vpliva na njihov odnos do dela. - Nobenega strahu ni treba, da bi ljudje sprememb ne sprejeli, če bodo te spremembe njim v korist. Le zaupati bodo morali. Če ne bo šlo v vsej tovarni naenkrat, bomo morali začeti s tem pač na enem mestu, da se bodo pokazali rezultati, potem bo šlo pa tudi drugje.

Disciplina šepa. In prav zato se iz ukrepov raje norčujemo, se jim posmehujemo, kot pa da bi se zamislili. Za zamujanje ni potrebna izključitev, takšnega delavca moramo stimulirati, da ne bo zamujal. Če pa bo še vseeno zamujal, mu za delo vsekakor ni. Z disciplino pa moramo začeti tu pri nas, kjer že n. pr. ljudje po hodnikih vzbujajo vtis, da nimajo dovolj dela. Kot kaže imamo drugačnega merila za ene in druge v naši tovarni.

Vse naše delo pa mora biti usmerjeno v to, da odpravimo nerentabilnost izdelkov. Zato moramo naprej vedeti, če in kje so te izgube, saj drugače ne moremo nič narediti. Poznati moramo torej naše delo in naše rezultate, da bomo vedeli kje se zatika. Vemo, da sklade moramo imeti, zato se bomo morali pač nekje odpovedati. Saj je res, da nižja sredstva za sklade niso letos samo pri nas, res pa je da vse težave in vsa vprašanja lahko reši le človek sam.

Delo UO

Na zadnji seji je upravni odbor obravnaval poročilo o izvršitvi sklepov prejšnjih sej, ki ga je v odsotnosti glavnega direktorja podal Rihard Pompe, sprejeli so osnutek pravilnika o požarni varnosti in sklepali še o nekaterih drugih vprašanjih. Iz poročila o izvršitvi sklepov vidimo, da še niso izvršeni nekateri sklepi upravnega odbora. Tako sektor priprave proizvodnje še ni dal predloga za predstavitev brusilnice, sektor prodaje in zunanje trgovine še ni pripravil predloga za primerno prodajalno ali razstavo naših izdelkov v Celju, splošno služba pa še ni zbrala podatkov z ozirom na parcelo za gradnjo doma na Mozirski planini in tudi kadrovska služba še ni pripravila predloga v zvezi s programom otroškega varstva v Celju.

Osnutek pravilnika o požarni varnosti, ki ga je sprejel upravni odbor je na vpogled članom kolektiva od 31. maja do 14. junija, nato pa bo predložen delavskemu svetu v potrditev.

Z ozirom na to, da v letu 1968 ne odvajamo 0,7 % prispevek za kadre, je upravni odbor sklenil, naj vodstvo podjetja sklene pogodbo z občinsko skupščino v Celju za znesek 165.000 N-din v korist družbene dejavnosti v občini Celje. Ta znesek bomo plačali v mesečnih obrokih.

Temu pa gre od rok

Te dni teče pri nas seminar za člane organov upravljanja. Kratek strnjen program bo članom samoupravnih organov nudil vpogled v predpise, tako zvezne in na osnovi teh interne, spoznali pa bodo poleg drugega tudi gospodarske pokazatelje za minulo obdobje, kar vse naj bi bila osnova za odločanje v korist kolektivu.

Naj se ob tem ustavimo ob 2. redni seji delavskega sveta. Vodil jo je namestnik predsednika DS Ivan Zavšek, ki je bil tedaj drugič sploh na seji (!) in jo je prvič vodil. Mislite, da se mu je zatakalo? Nikakor ne! Lahko smo opazili, da je hotel doseči najboljše sklepe, plodno razpravo in zaključke, kot jih pričakujejo člani kolektiva. In to je bilo dovolj. Vodil je sejo kot, da je za zeleno mizo rojen. Le tako naprej!

NAŠ DELAVSKI SVET NA 2. SEJI

Kako doseči višjo proizvodnjo

Ko so člani delavskega sveta na drugem zasedanju pred dnevi obravnavali podatke o poslovanju podjetja v prvih štirih mesecih letošnjega leta, so med drugim sklenili, da morajo strokovne službe do prvega prihodnjega zasedanja pripraviti poročilo in predlog, kako bi bilo mogoče doseči večjo proizvodnjo v radiatorskem oddelku, pa tudi to, kaj smo v zvezi s tem že ukrenili. Delavski svet je postal tudi vprašanje rentabilnosti posameznih vrst radiatorjev, kar

je treba ugotoviti in poročati na prvem prihodnjem zasedanju.

Ko je delavski svet potrdil predloženi pravilnik o delovnih normah, je obenem sklenil, da mora v prihodnje vse osnutke notranjih predpisov pred predložitvijo delavskemu svetu pregledati služba za informacije in tisk skupno s pravno službo, da bodo naši notranji predpisi tudi slogovno in pravno pravilno oblikovani.

E. J.

Gospodariti z razumevanjem in pravično

S PRVE SEJE STANOVANJSKE KOMISIJE

23. maja so se sestali na prvi seji člani stanovanjske komisije, katere predsednik je, kot smo že poročali Milan Kavčič. Na tej seji je bil izvoljen za namestnika predsednika Erih Šalekar. Na seji so se dogovorili, kako bo komisija delovala v prihodnje in sklenili, da se bodo pri svojem delu ravnali točno po določenih pravilnikih o pospeševanju stanovanjske gradnje in oddajanju stanovanj.

Komisija je na tej seji podrobno obravnavala predlog za porušenje starih hiš na Krožni poti. Člani komisije so menili, da bi moral upravni odbor od treh stanovanj za kadre v četrtem stolpiču odstopiti, ker gre že za potrebe tovarne štirinajst stanovanj v tem stolpiču. Teh štirinajst stanovanj pa bo potrebno v letu 1969 nadomestiti iz finančnih sredstev za rekonstrukcijo tovarne. Govorili so tudi o možnosti gradnje petega stolpiča na Hudinji.

Porušili bomo stare hiše

Stanovalci v starih hišah na Krožni poti se že več let ukvarjajo z velikimi težavami, kajti hiše, v katerih stanujejo, so stare, poleg tega pa so bile ob poplavi močno poškodovane tako da še sedaj čutijo posledice. Kot kaže bo končno tudi za te stanovalce konec težav, ker je delavski svet na zadnjem zasedanju sklenil, da bomo zaradi razširitve tovarne porušili stare hiše na Krožni poti in to hiše s številskami 10, 12, 14 in 16.

Delavski svet je hkrati odločil naj uporaben gradbeni material teh hiš, če je le možno, dobijo tisti člani kolektiva, ki sami gradijo svoje stanovanjske hiše.

Ker bo treba hiše na Krožni poti izprazniti, je delavski svet sklenil, da dobe stanovalci, ki se bodo izselili, štirinajst stanovanj v četrtem stolpiču na Hudinji. Od ostalih šest stanovanj razpolaga s petimi stanovanjska komisija po prioritetni listi, eno stanovanje pa gre za strokovni kader. Del prosilcev za stanovanja, ki so na vrsti za vselitev v četrti stolpič na Hudinji, bo

moral počakati do dograditve petinštirideset stanovanjske stolpnice, ki smo jo začeli graditi na Hudinji in bo zgrajena do prihodnjega leta.

PISMO

Slovenski par 1968
Mira in Tomaž Jančar
Ruska 13, Ljubljana

PODJETJU »EMO« CELJE

Dovolite, da se vam za izrečene čestitke in želje ob najini poroki iskreno zahvaliva. Prav prijetno sva bila presenečena, ko sva prejela vaše dragoceno darilo, s katerim ste nama resnično zelo ustregli. Tudi za prejeto darila najlepša hvala.

Kolektivu podjetja »EMO« želiva še veliko delovnih uspehov!

Srečno!

Mira in Tomaž

SEMINAR ZA UPRAVLJALCE

Na 2. redni seji upravnega odbora podjetja je bil med drugim sprejet tudi sklep, da bo organiziran seminar za člane delavskega sveta, člane upravnega odbora, namestnike članov upravnega odbora ter predsednike svetov delovnih in poslovnih enot.

Program seminarja obsega naslednje teme:

– kratek pregled ustave SFRJ;

– pregled temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah ter poslovnih za delo delavskega sveta in zakona o podjetjih;

– osnovne značilnosti zakona o delovnih razmerjih in pravilnika o delovnih razmerjih;

– temeljne značilnosti statuta podjetja in pravilnika o notranji organizaciji podjetja;

– vodenje sej, medsebojni odnosi in delo z ljudmi;

– pravilnik o delitvi dohodka in osebnega dohodka;

– gospodarsko poslovanje podjetja (stroški, oblikovanje dohodka, delitev dohodka na sklade, zaključni račun, obstoječa gospodarska problematika, perspektivni program razvoja podjetja itd.);

– zaključni razgovori po seminarju.

Vsa predavanja bodo preprosta in razumljiva ter prilagojena problemom gospodarjenja v našem podjetju, pri čemer bodo uporabljali tudi avdiovizuelna sredstva, da bodo udeleženci seminarja vso predvideno snov čimprej razumeli.

Program seminarja traja 12 ur, seminar pa bo:

– v ponedeljek, 10. junija od 6. do 10. ure;

– v torek, 11. junija 1968 od 6. do 10. ure in

– v sredo, 12. junija 1968 od 16. do 20. ure v dvorani delavskega sveta podjetja.

Udeležba na seminarju je za omenjene člane samoupravnih organov obvezna. Če imajo člani v času seminarja redni delovni čas, bo njihova odsotnost z dela zaradi udeležbe na seminarju veljavna kot da prisostvujejo seji organa upravljanja.

HH

O velikem „skritem“ uspehu

(Nadaljevanje iz prejšnje št.)

Kot smo že zadnjič omenili, je v letu 1924 prenehala obratovati tovarniška električna centrala in oskrbo z električno energijo je prevzela hidrocentrala Fala. Z nakupom električne energije se pojavijo tudi beležke o porabi toka. Iz njih povzamemo, da je v tem letu znašala povprečna dnevna poraba 400 kWh ter celoletna približno 160.000 kWh.

Za prvih 6 let so podatki nepopolni, kljub temu pa opazamo močan porast. Obdobje od leta 1924 do 1946 ima z ozirom na porabo električnega toka časovne značilnosti. Najprej zaznamujemo močan porast in to do leta 1932, v katerem je dosegla letna poraba že 1,5 milijonov kWh, to je skoraj 10-krat več. Po zgraditvi nove transformatorske postaje z direktnim dovodom 35 kV v letu 1931 postanejo podatki obsežnejši in točnejši. Prišel se je evidentirati $\cos \phi$ — merilo za količino jalovega toka. Bil je še zelo slab in je znašal 0,69.

Po 8 letih hitrega porasta sledijo 4 leta, v katerih je bila poraba celo nižja. Šele v letu 1931. zaznamujemo ponovno dviganje porabe električnega toka, ki je dosegla svoj višek v letu 1942 z 2,2 milijonov kWh. Od tega leta dalje je tudi $\cos \phi$ nad 0,80. Po 4 nega toka doseže v letu 1954 1947 dalje zopet stalno in močno dviguje. Letna poraba električnega toka doseže v letu 1951. 3,4 milijonov in v letu 1960 5,4 milijonov kWh. To pomeni v 36 letih skoraj 34-kratno povečanje.

Z nabavo elektro peči v letu 1961 pa prične poraba električne energije silovito naraščati. Dve leti kasneje smo že presegli številko 25 milijonov kWh in od takrat je v stalnem močnem enakomernem porastu. Začetna konica 127 kW v letu 1924 se je povzpela na 1000 kW v letu 1957, medtem ko je danes preko 5000 kW. Z električnimi pečmi in nabavo kompenzatorjev — skupno je montiranih 42 — se je popravil $\cos \phi$ na 0,95. To pomeni, da dobimo za jalov tok priznano bonifikacijo.

Predvidene nove nabave strojev in naprav zahtevajo stalno krepitev električnih naprav. Razvoj tovarne nas ne sme dohiteti, moramo biti vedno korak pred njim. Že danes so izdelani načrti za oskrbo z električno energijo, ki zajemajo ves razpoložljivi prostor okoli tovarne. Vsak kabel, ki ga polagamo je v skladu s predvideno nadaljno izgradnjo tovarne. Tudi na nezazidanih površinah in njivah je označeno mesto, kjer naj bi stal

bodoči obratni transformator. V kratkem bo treba okrepiti glavno trafo postajo. Dodali ji bomo še tretji transformator, kar nam ne bo delalo težav, saj je grajena tako, da je možno s dodajanjem oziroma zamenjavo transformatorjev povečati njeno zmogljivost za 3-krat.

Predvidena vlaganja v izgradnjo bodo zahtevala vsako leto tudi vlaganja v naprave za električno energijo. Najprej bomo previli oba transformatorja po 500 kVA iz leta 1928 na novo napetost in ju uporabljali še nadalje. Eden od njih bo napajal raz-

svetljava, ki danes zaradi močnih varilnih strojev utripa.

Razen tega sta naročena še dva nova obratna transformatorja in to za novo kotlarno in območje učne delavnice.

Zanimiva je tudi naslednja primerjava med letom 1945 in danes. Tedaj je bilo montiranih 812 elektro motorjev in ročnih elektro strojev, 40 varilnih strojev in transformatorjev ter 16 varilnih agregatov. Danes pa je prvih 1278, drugih 101 in poslednjih 22. Elektro peči in sušilnic tedaj sploh še ni bilo.

Na kratko smo opisali razvoj

naprav in porabo električne energije v matičnem podjetju. Nakazali smo tudi razvoj v prihodnje. Pod suhimi številkami pa si lahko predstavljamo ogromne vsote denarja, ki so bile in še bodo potrebne za izgradnjo elektro-energetskih naprav, za modernizacijo razsvetljave in za porabe električnega toka. Pri zmanjšanju teh vsot pa lahko vsak med nami na preprost način pomaga. Ugasniti luči, ustaviti stroje in naprave, ki jih ne potrebujemo, gotovo ni pretežko delo za marsikateri prihranjeni milijon.

OSEMLETKA - DOPISNA

V našem podjetju bomo v šolskem letu 1968/69 ustanovili oddelek dopisne osnovne šole. V oddelku bodo lahko končali šolo vsi kandidati, ki imajo končan šesti oziroma sedmi razred osnovne šole. Za te kandidate bomo v podjetju organizirali predavanja iz vseh predmetov: matematike, fizike, zemljepisa, zgodovine, slovenščine in kemije. Izpiti bodo skozi vse leto v podjetju. Kandidati ki so končali 6 razredov bodo pisali kolokvije in polagali izpite. Kandidati, ki so končali 7 razredov, bodo polagali samo izpite.

Kandidati, ki niso končali 6 razredov osemletke lahko vpišejo I. stopnjo osemletke. Za te predavanj ne bo, lahko pa bodo polagali izpite v podjetju.

Slušateljem bo poravnal v začetku šolskega leta šolnino oddelček za izobraževanje, morali pa se bodo pismeno obvezati, da bodo povrnili stroške za šolnino mesečno po 50 N-din. Po uspešno končanem šolanju bodo dobili slušatelji pol šolnine nazaj.

V dopisno osemletko se vpišete lahko v oddelku za izobraževanje vsak ponedeljek in torek od 7. do 8. ure do konca junija. S seboj prinesite 6 N-din za indekso, zadnje šolsko spričevalo in dve sliki 4 x 6 cm.

ŠOLNINA:

5. in 6. razred 600 N-din

7. in 8. razred 600 N-din

8. razred 500 N-din

Opomba: Šolanje traja dvanajst mesecev, po potrebi se lahko podaljša za 6 mesecev brez dodatnega vplačila. Slušatelji, ki so vpisani v šolskem letu 1967/68 in niso polagali izpitov ter poslušali predavanj se lahko priključijo letošnjim na novo vpisanim kandidatom.

Odgovornost

Ta beseda je znana tiskarskim strojem in mislim, da se bo še morala ponavljati v izgovorjeni besedi in tisku, kajti še vse premalo je jasna in upoštevana pri izvajanju. Zaradi njene premalo upoštevanje vsebine so nastale že marsikatero izgube, predvsem mislim tu na družbeno premoženje in odgovornost zanj, s tem pa tudi kolektiv, v katerega breme se knjižijo. Nikakor ne more biti prav, da se zaradi osebe, ki ji je poverjena odgovornost v odsotnosti delavcev, zaradi neznanja ali morda nezanimanja za določen objekt, napravi nepopravljiva finančna škoda in tudi fizično težko in nevarno delo, ki so ga morali ljudje opraviti (iztek kabla v pocinkovalnici).

Morda bi pri nas kazalo premisliti o usposabljanju in postavljanju določenih oseb na delovna mesta, ki bi z natančnostjo nadzorovale naprave, ki so npr. v času prostih delovnih dni delno v aktivnem stanju.

Z odgovornostjo v polnem pomenu besede, bi marsikateri dinar več dali v žep, ker bi ne bilo toliko izpadov proizvodnje in material ne bi šel v izgubo, kot se je to že zgodilo.

Predvsem pa bi morali strokovnjaki za posamezne objekte opozoriti na njihovo dotrajanost in jim posvetiti več pozornosti.

Rado Štorman

OB SIMPOZIJU O TOPLOTNI TEHNIKI

EMO JE VELIKA HIŠA

V dneh od 29. do 31. maja se je v naši hiši zbralo okrog 130 strokovnjakov toplotne tehnike iz vse države in tudi nekaj njih iz zamejstva — na simpozij o uporabi trdih goriv in o kondicioniranju zraka. Dvorana DS se je napolnila s poslušalci, ki so v dveh delovnih dneh poslušali 19 referatov in o njih razpravljali. Tematsko so bili referati razdeljeni v dve med seboj neodvisni skupini, na kar kaže že sam naslov simpozija. Ne bo pretirano, če zapišemo, da je posvetovanje uspelo nad vsa pri-

čakovanja odlično, tako organizacijsko kot vsebinsko kar velja še posebej za prvi del, katerega so tudi vsebinsko pripravili in uredili sodelavci iz razvoja toplotnih naprav.

Ob koncu preteklega leta se je v naši razvojni službi rodila zamisel, da bi organizirali posvet, na katerem bi strokovnjaki s področja ogrevalne tehnike predstavili naše podjetje v luči intenzivnega raziskovalnega dela na področju toplotnih naprav in tako na povsem nevsiljiv in neopazen način opraviti veliko

propagandno akcijo. Ker je bila ta zamisel deležna odobravanja sodelavcev tako komercialistov kot tudi tehnikov, je razvoj toplotnih naprav takoj začel vsebinsko pripravljati tako posvetovanje.

Že sredi priprav smo zvedeli, da tudi Skofjeloške tovarne hladilnikov in Inštitut za hladilno tehniko pripravljajo za približno isti termin — vendar nekoliko pred nami, podobno posvetovanje z njihovega področja. Čeprav sta njuni povsem različni, pa sta vendar taki, da sta obe interesantni za ene in iste strokovnjake. Obstajala je upravičena domneva, da se bodo zainteresenti opredelili samo za enega od obeh posvetovanj, s čemer bi postala ogrožena udeležba na našem posvetu. V izogib temu je bil dosežen sporazum, da posvetovanje izvedemo skupaj.

Da bi to posvetovanje prešlo okvir navadnega reklamno propagandnega razgovora s strankami, smo se odločili, da simpozij formalno izvede Sekcija inženirjev in tehnikov hladilne, ogrevalne in klimatske stroke (SITHOK). Dejansko je organizacijo izvedel pripravljalni odbor sestavljen izključno iz naših sodelavcev, saj je tudi naš interes pri tem bil daleč največji. Z organiziranjem simpozija na temo uporaba trdnih goriv za ogrevanje so iniciatorji hoteli doseči predvsem naslednje:

1. Čimbolj popularizirati naše podjetje s prikazom našega de-

leža v razvojni dejavnosti na področju toplotnih naprav.

2. Na čimbolj učinkovit toda čim manj vsiljiv način opraviti reklamo za naše izdelke.

3. Z analizo težavnosti problematike pri konstrukciji kotlov primernih za naša trdna goriva ter z ugotovitvijo, da so kotli tuje proizvodnje za naše premore neprimerni, prikazati nujnost lastnega razvojnega dela, če želimo na tržišče plasirati kotel, v katerem bo kurjenje z našimi premogi kvalitetno, ekonomično in komfortno.

4. Pokazati, da smo prvi in do sedaj edini v naši državi, ki smo tako temeljito in strokovno pristopili k konstruiranju kotlov z že navedenimi lastnostmi.

5. Spoznati tuje izkušnje in rešitve, ki bi nam koristile pri našem nadaljnjem delu.

Kot sem že omenil, je simpozij v vseh ozirih zelo uspel. Želje iniciatorjev so bile uresničene. Celotna organizacija vključno z ogledom našega podjetja je na udeležence napravila zelo močan vtis. Slišati je bilo besede navdušenja kot so: »EMO je velika hiša«.

Velika večina udeležencev je bila iz vrst projektantov centralnih kurjav. Primerna strokovna raven razprav in prijetno počutje udeležencev nas navdaja s prepričanjem, da so bili kontakti z našimi potencialnimi kupci poglobljeni in da bo sledil ustrezen finančni efekt.

•ik-

V naši dvorani se je zbralo lepo število vidnih strokovnjakov

Foto LT

Dvoboj, ki še traja

Pred mnogimi leti sta se spoprijela premog in nafta in se zapletla v neizprosno boj. Eden in drugi imata mnogo pristašev in zagovornikov. Premog se bori za svoj obstanek, nafta pa za še trdnjši položaj. Na mnogih bojiščih je ostala (nafta) popoln zmagovalec: železniške lokomotive in ladje poganja premog samo še v zaostalih ali pa manj razvitih deželah.

Torišče dvoboja je sedaj prepešeno v industrijo na centralno ogrevanje. Tudi tukaj premogu slabo kaže. Prednosti, ki jih prinaša kurjenje z nafto, so v primerjavi s premogom zelo pomembne. Kurjenje s tekočim gorivom je čisto in ga je možno v celoti avtomatizirati. Praktično je dandanašnji moč samo s pritiskom na gumb aktivirati gorilce od najmanjših v kleti enostanovanjske hiše, pa do aparatov ogromnih moči v industrijskih objektih. Transport nafte je preprost in čist. Ostankov izgorovanja, ki bi koristniku delali preglavice, kot jih dela premogov pepel, pri kurjenju z nafto ni.

Kljub vsem tem in še mnogim drugim prednostim pa premoga kot vira energije ni

moč enostavno črtati iz središča dogajanja. Zapirati rudnike pomeni odpreti skorajda nerešljive socialne in politične probleme. Prekvalifikacija tisočev in tisočev rudarjev je praktično neizvedljiva. Preusmeritev celih področij v drugo proizvodnjo je proces, ki ga ni moč čez noč opraviti, medtem pa se zaloge nakopanega premoga kopičijo in odpirajo vedno znova nove in nove probleme. V vseh primerih se vključuje v dogajanje državna administracija, ki skuša z administrativnimi ukrepi usmerjati proces v znosne okvire.

Kljub temu, da si je nafta priborila prednost pred premogom, pa zadeva ni tako enostavna, kot je videti na pogled. Ugotovljeno je namreč, da so ljudje že izčrpali okoli polovico vseh zalog nafte, ki so skrite pod zemeljsko skorjo, premoga pa samo eno petdesetino vseh zalog. Nafta bo torej »kmalu« konec! In kaj potem?

Mnogi menijo, da bo človeštvu iz zagate pomagala atomska energija. Ne dvomno je res, da bo vse večja udeležba električne energije iz nuklearnih elektrarn. Toda vprašanje je, kako hitro se bo ta proces odvijal in kolikšna bo cena električne energije iz atomskih elek-

trarn. Pa ne samo to; uran kot vir atomske energije ne bo verjetno nikoli rešil problema pridobivanja metalov, kemijskih materialov in živil.

Tudi v naši deželi se bije boj med premogom in nafto. Pri nas je položaj premoga še bolj neugoden kot v nekaterih drugih deželah, kjer kopljejo visokokalorične črne premoge. V Jugoslaviji je nizkokaloričnih lignitov več kot 90 odstotkov vseh zalog! Že črni premogi so morali marsikje popustiti nafti, kaj šele ligniti, kjer da 1 kg skoraj 3-krat manj toplotne energije, kot pa jo daje črni premog.

Kljub vsemu temu pa ne gre metati puške v koruzo. Vsekakor je možno najti razne tehnične rešitve, ki povečajo uporabnost lignitov v industriji in gospodinjstvu. V iskanje novih, boljših rešitev, se je vključila tudi naša tovarna in rezultati dosedanjih naporov so že vidni; smo na najboljši poti, da bo dokončno osvojen nov tip kotla za centralno ogrevanje, ki bo v primerjavi s sedanjo TRIKO za kupca mnogo bolj privlačen. Ko bo proizvodnja novih kotlov stekla, bomo lahko ugotovili, da je naredila naša tovarna premogu, ki se tudi v Jugoslaviji dvobojuje z nafto, neprecenljivo uslugo.

O. H.

Dolgoročna projekcija razvoja energetike in petrokemije v SFRJ predvideva, da bo znašala potrošnja nafte v naši državi leta 1970 že 7,3 milijonov ton, a leta 1980 že 20 milijonov ton. Sedanje kapacitete rafinerij v Reki, Sisku, Bosanskem Brodu, Pančevu in Novem Sadu znašajo

konec tega leta že 8,15 milijonov ton surove nafte in z novima rafinerijama v Pančevu in Novem Sadu bi te jugoslovanske kapacitete zadostovale do leta 1970. Po tem letu bo treba zgraditi nove rafinerije in pričakuje se, da bo svojo rafinerijo dobila tudi Slovenija v industrijski coni Kopra, kjer se je trenutno pričelo z gradnjo velikih skladišč tekočih goriv.

Tudi odkrite rezerve naravnega plina in neposredna hitro rastoča proizvodnja propan-butana — vzporedno z možnostjo izgrad-

dnje mednarodnega sistema plinovoda — omogočajo, da se bo uporaba tega izvora energije v naslednjih letih hitro širila in da mora v letu 1980 dajati prihranek elektro-energiji v višini ca. 5 milijard kWh. Sedanja gradnja jugoslovanskega naftovoda Pakrac—Sisak—Bosanski Brod—Pančevo, je samo temeljni kamen perspektivnega omrežja energetskih surovin v naši državi. Potrošnja surove nafte bo znašala letos 5 milijonov ton v SFRJ.

Rekli so o in ob simpoziju

Rihard Pompe na seji upravnega odbora:

»Rad bi navzoče člane UO obvestil o svojih vtisih s simpozija o toplotni tehniki. Moram reči, da sem bil ponosen, da sem član tega kolektiva. Prav vsi, ki so pripravljali in sodelovali na tem simpoziju iz našega kolektiva so se nadvse izkazali in tujim strokovnjakom smo — kot so sami rekli — naredili nepozaben vtis tako kar zadeva strokovno raven kot organizacijo tega simpozija.«

Nekateri strokovnjaki Industrije aerotermičnih naprav KLIME — naše sosedice: »Obiskali smo toliko predavanj, kolikor smo zaradi dela mogli. Poskušali pa smo, pridobiti vsak vsaj na področju, kjer delamo. Bil je odličen simpozij.«

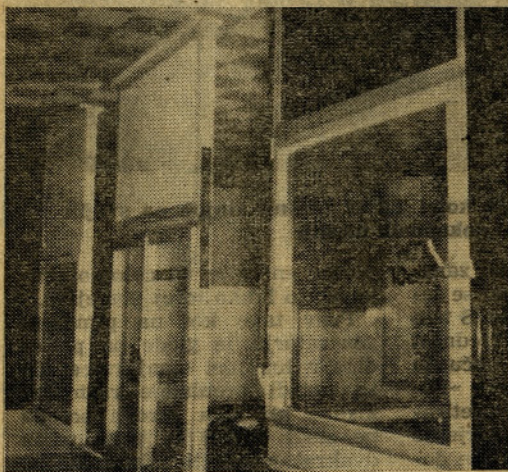
Tako strokovnjaki. Kaj pa drugi? Npr. D. I. — član našega kolektiva, ki o strokovni plati simpozija ni mogel soditi, pa se je — da je lahko kaj povedal, obregnil ob bife s hrenovkami, ki so bile na voljo za 250 S-din udeležencem simpozija, češ tu pa jedo za naše osebne dohodke. Cenjeni tovariš, pripomba je bila neumestna in nesramna še posebej z ozirom na tiste člane kolektiva, ki so mnogo popoldnevo prebili v tovarni (pa brez malice), da so simpozij opravili. In hrenovke so potem plačali! Sicer pa je kar dobro odgovoril na to pripombo I. M., ki je rekel: »Ljudje pri nas lahko to rečejo, celo razbobnajo lahko po vseh kotih, pa — ostanejo živi.«

In še ob robu. Tovarišica H. L. je pozdravila to, da lahko v tovarni vsaj dva dni v letu — če ni mogoče vedno — kupi, pa čeprav za precej »slano« ceno, toplo hrenovko. Je v naši kantini še kaj prostora in dobre volje? No, »razprave o hrenovkah tako ali tako so pripeljale do nezlonamerne pripombe F. B., ki je rekel: »Simpozij hrenovk«.

E. O.

Uspel tudi simpozij Emajl v arhitekturi

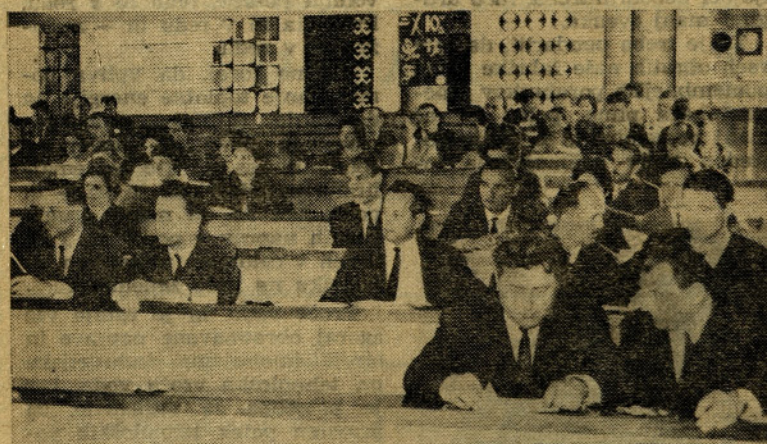
O SIMPOZIJU O TOPLOTNI TEHNIKI LE NAJBOLJŠE

Na simpoziju Emajl v arhitekturi je sodeloval tudi KLI iz Logatca, kjer smo pokazali uporabo emajliranih parapetnih plošč

Vsi udeleženci so poudarili, da je bil simpozij odlično pripravljen

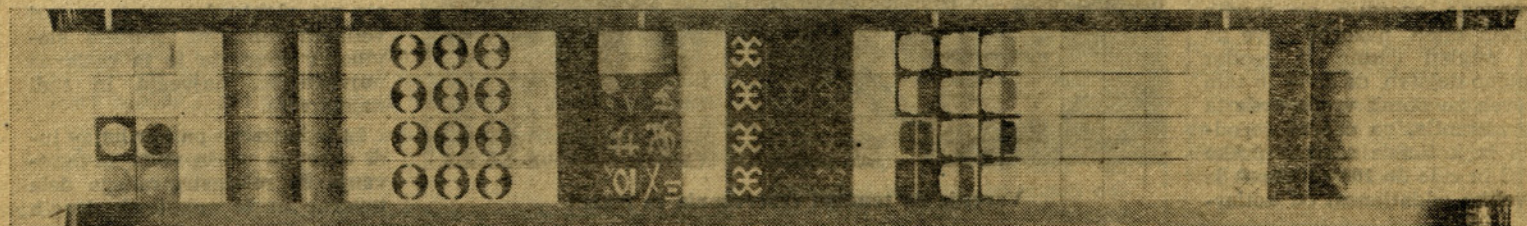

O simpoziju 6. in 7. junija pod naslovom Emajl v arhitekturi tokrat še ne poročamo — Objavljeni posnetek pa nam vseeno potrjuje, da je bilo za simpozij veliko zanimanja.

SPODAJ: Z emajliranimi obložnimi ploščami smo za simpozij Emajl v arhitekturi opremili vso zadnjo steno v dvorani DS — bilo je zelo učinkovito.

(Vse foto — LT)

Pospetek je nastal med uvodnimi besedami Oskarja Hudalesa na simpoziju Emajl v arhitekturi

ZAKAJ NAS ZEBE?

Gradnja nove kotlarne in mazutne postaje napreduje

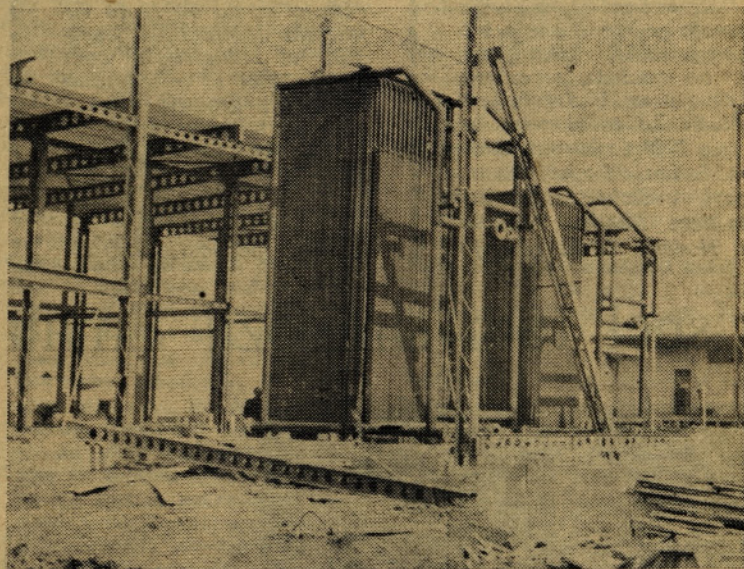
V zadnji številki »Emajlirca« smo pisali o pripravah za gradnjo nove kotlarne in mazutne postaje in tudi že o začetnih delih na prostoru med skoraj prazno strugo Hudinje in izdelovalnico kotlov. V tej in naslednjih številkah našega glasila nameravamo bralce sproti seznanjati, kolikor bo pač mogoče, z napredovanjem del. Obenem pa bomo razmislili še o tem in onem, kar je v večji ali manjši zvezi z gradnjo zgoraj omenjenih objektov.

Čeprav so v zadnjih dveh letih izšli v »Emajlircu« že dva ali trije članki o dotrajanosti ali nepopolnosti naših toplotnih naprav, naj vas tokrat še enkrat spomnimo na to hudo resno dejstvo.

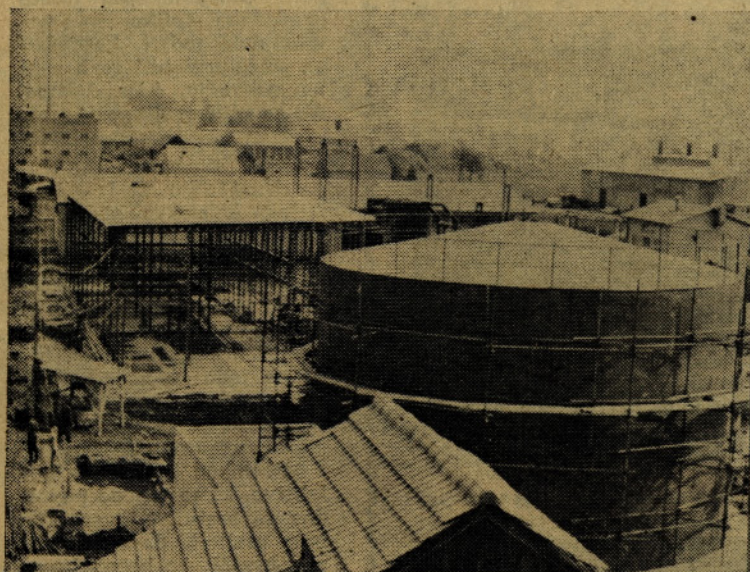
Kako pozimi zaradi mraza škriplje na vseh koncih in kra-

ne, premajhni preseki cevi, pre-slab obtok, prevelika ohladitev vode ipd.).

Največ nevšečnosti povzroča pomanjkanje toplotne energije (v obliki vroče vode) na plinskem generatorju. Pod rešetke generatorjev se ne vpihuje skupaj z zrakom dovolj vroče pare,

Kotel TE 41 (levi) in kotel TE 22 (desni) stojita na svojih dokončnih mestih

Delno pokrita kotlarina in z odrom obdan rezervoar mazuta

jih, prav dobro vedo mnogi izmed nas. Takrat se dnevno oglašajo telefoni, pa tudi osebno se prihajajo pritoževati posamezniki, da je tam pa tam hladno, da je prepih, da kaloriferji mrzlo piha, da »se nič ne kuri«, da ni mogoče delati in še in še.

Ob takih kritičnih zimskih dneh pa ne trpijo samo ljudje, ampak tudi proizvodnja. Od slednje je največje prizadeta lužilnica, emajlirnica, plinski generator, sušilnica lesa, pa tudi drugi porabniki vročevodne toplotne energije. (V kakšno skrajnost lahko gredo te nevšečnosti s pomanjkanjem obravnavane energije ob mrzlih zimskih dneh, nazorno pove na prvi pogled čudno, a vendar resnično dejstvo, da je tu in tam v ceveh za obtok vroče vode ta celo zmrznila, pa čeprav je odtekla iz kotlarne segreta preko 100° C in celo do 160° C; vzrok je prevelika oddaljenost od kotlar-

ne, težave so z uravnavanjem žarilne cone (ognja), spremeni se sestav generatorskega plina. S tem se mu zmanjša kurilna vrednost in vsi porabniki plina občutijo to v večji ali manjši meri. »Peči so črne«, radi takrat pretiravajo pečarji, žganje ali žarjenje traja dalj časa, plan se teže doseže in sledijo vsi ostali spremeljajoči nebodijhtreba, med drugimi manj cvenka.

Tu je treba poudariti, da je v vseh obratih naše fabrike devet pomembnejših porabnikov generatorskega plina, poleg še več manj pomembnih, in da je poreden vpliv pomanjkanja to-

plotne energije na celotno proizvodnjo lahko torej precejšen.

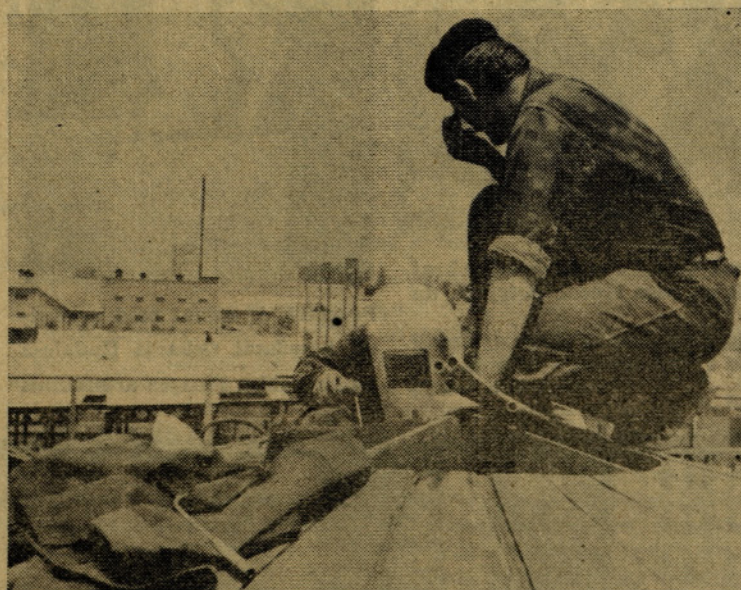
Prav tako kot na plinskem generatorju je glede na posledice v lužilnici emajlirnice. Tu se zaradi prehladne raztopine kisline ali luga surova posoda ne zluži dovolj in jo je treba dvakrat »spustiti« skozi stroje. S tem se seveda zmanjša proizvodnja posode, plan ni v redu, kvaliteta ni v redu in — zaslužek ni v redu.

Vidimo torej, da vpliva pomanjkanje toplotne energije na delovanje (luženje) treh pomembnih lužilnih strojev — spomnimo se, da gre vsa emajlirana posoda skozi te tri — in poleg teh še na nekaj drugih važnih naprav v podjetju. Tudi le-teh v celotnem mesečnem izkupičku ne kaže zanemarjati.

Vroč vodo, ki jo rabijo vse zgoraj obravnavane naprave in stroji imenujemo industrijska oz. tehnološka vroča voda, ker je potrebna za industrijo, za pravilen potek tehnoloških postopkov; za proizvodnjo.

Poleg te pa imamo še ogrevno vročo vodo, s katero ogrevamo prostore (centralna kurjava) in ta zagotavlja torej lažje delo ljudi. Tehnološka vroča voda »prihaja« za vse navedene naprave iz kotlarne I, to je iz tiste pri elektrodalavnici, oz. pri velikem dimniku. Rimska številka I pove, da je ta kotlarina najvažnejša, največja in tudi najstarejša.

Iz te kotlarne pa »prihaja« tudi ogrevna vroča voda za ogrevanje že rekonstruiranega dela tovarne in še nekaterih drugih

Varenje na temenu rezervoarja za mazut

oddelkov. Vendar o tem ogrevanju in še o ostalih kotlarnah ter o tem zakaj nas zebe prihodnjic.

Danes pa si za zaključek še oglejmo, koliko je v zadnjih štirinajstih dneh zrastle nova kotlarna.

Kljub temu, da sta bila prav zadnja dva tedna precej deževna, dela zadovoljivo napredujejo, kar vidimo tudi iz slik, posnetih 1. junija.

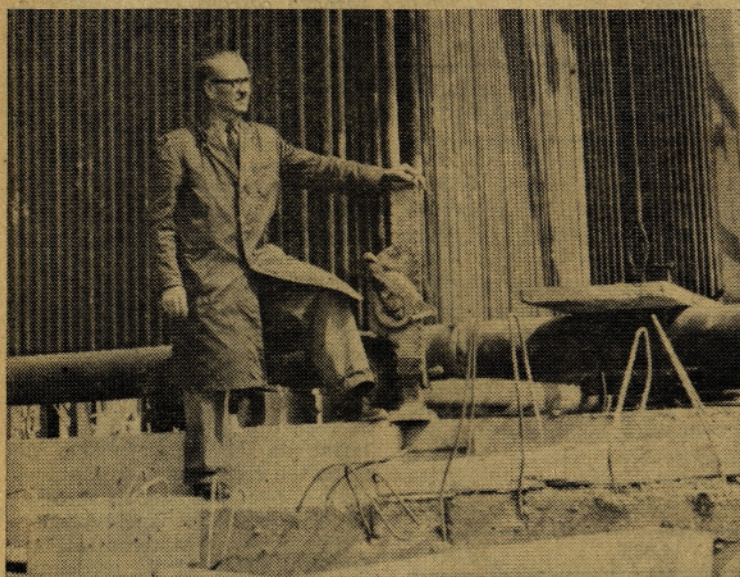
Na gradbišču je skorajda gneča, saj se sučejo pod delno že pokrito kotlarno in okrog nje delavci treh podjetij:

»Ingrad« betonira temelje, prekriva streho, pripravlja opazne črpalne postaje za mazut in nafto, dvigovati so se začeli nekateri zidovi.

»Monter« se ukvarja z nosilno konstrukcijo višjega dela kotlarne (nad kotloma), a tudi v nižjem delu je še polno dopolnitev.

»Termoelektro« je postavil na temelje jedro kotlarne, manjši večji kotel dva kletkasta sistema samih cevi. Tudi rezervoar za mazut je sestavljen, ni pa še zvarjen, rezervoar za nafto čaka na preizkus tesnosti.

Rafko Ajdnik

Vodja delavcev podjetja Termoelektro, Dušan Zeljković, ob kotlu TE 41.

OBJAVA

Sindikalna organizacija EMO Celje bo v svojem imenu in za svoj račun prodala oljne peči EMO-5 z lepimi napakami, za katere pa je funkcionalnost delovanja v celoti zagotovljena, saj je vsaka peč opremljena z ustreznim garancijskim listom. Objavljamo količine in cene za posamezne vrste oljnih peči:

		20,5 % dpp	Tov. cena	Prod. cena
1. EMO-5 E (elektr. vžig)	2 kom.	589.50	152.—	741.50
2. EMO-5 E (elektr. vžig)	4 kom.	523.99	135.11	659.10
3. EMO-5 E (elektr. vžig)	2 kom.	458.48	118.22	576.70
4. EMO-5 brez elektr. vž.	20 kom.	463.50	119.50	583.—
5. EMO-5 brez elektr. vž.	64 kom.	412.01	106.24	518.25
6. EMO-5 brez elektr. vž.	43 kom.	360.49	92.96	453.45
7. EMO-5 brez elektr. vž.	39 kom.	309.02	79.68	388.70
8. EMO-5 brez elektr. vž.	5 kom.	257.50	66.40	323.90
9. EMO-5 brez elektr. vž.	187 kom.	350.—	90.25	440.25

Člani kolektiva ki so zainteresirani se naj zglasijo v prodajni operativi soba 10, kjer se bo napravil ustrezen seznam upravičencev, ki bodo nato pri blagajni vplačali vrednost kupljenih peči in jih nato dvignili v skladišču gotove posode.

Oljne peči so kvalitetne po zelo ugodnih cenah, zato priporočamo nakup.

Ustanovitev združenja proizvajalcev emajlirane posode v SFRJ

Večletni razgovori z jugoslovanskimi proizvajalci emajlirane posode glede uskladitve enotnih stališč o številnih problemih proizvodnje in prodaje so končno privedli do tega, da smo 21. maja 1968 v okviru Zvezne gospodarske zbornice v Beogradu, ustanovili združenje vseh jugoslovanskih proizvajalcev emajlirane posode kot zainteresirano skupnost tovrstne proizvodne panoge.

Ustanovljeno združenje je bilo medtem že tudi registrirano kot interesna skupnost proizvajalcev pri Zvezni gospodarski zbornici na osnovi Sveta za kovinsko in elektro industrijo ZGS 27. maja 1968. S to odločitvijo vseh proizvajalcev emajlirane posode, za katero inicijativa je ves čas izhajala iz našega podjetja, smo vzpostavili organ, ki bo v prihodnje zagovarjal pri vseh zveznih organih interese te proizvodne panoge v SFRJ in preko katerega bomo lahko aktivno vplivali na pogoje gospodarjenja v vseh proizvodnih podjetjih emajlirane posode.

Ustanovljeno združenje je v skladu z intencijami gospodarske reforme, ki jo izvajamo v zaostrenih pogojih gospodarjenja v letošnjem letu in z intencijami sistematskih rešitev zveznih organov, ki prenašajo odgovornost za ustvarjanje pogojev gospodarjenja vse bolj na gospodarske organizacije same, po načelu dogovorov in sporazumov.

Z vidika prakse pomeni, da bomo preko našega združenja proizvajalcev v prihodnje neposredno vplivali na obseg, sortiment in geografsko orientacijo uvoza emajlirane posode s strani trgovskih podjetij ter s tem usklajevali potrebe domačega tržišča z domačo proizvodnjo in z uvozom. V ta namen smo v okviru združenja ustanovili delovno skupino za reševanje problemov uvoza in izvoza, ki se bo 17. junija sestala s predstavniki devetih največjih uvoznih trgovskih podjetij kovinske stroke zaradi sklenitve sporazuma o obsegu, dinamiki, sortimentu in cenah posode iz uvoza v letu 1968. Ta sporazum o zunanjetrgovinskem sodelovanju bo potem predstavljal obvezen dogovor prizadetih proizvajalcev in uvoznikov o načinu in pogojih pokrivanja potreb odnosno potrošnje emajlirane posode na celotnem jugoslovanskem področju.

V nadaljevanju tega prvega sporazuma predvidevamo, da bomo kot proizvajalci uspeli doseči tudi sporazum z izvozniki

trgovinskimi podjetji o koordinaciji pri izvozu emajlirane posode na tuja tržišča, pri čemer obstaja zakonska osnova, da bodo ostali jugoslovanski izvozniki — in to izključno trgovinske organizacije — obvezni sprejeti našo politiko in raven izvoznih cen ter pogojev glede na to, da je obseg izvoza našega podjetja več kot 75 odstotkov v celotnem izvozu emajlirane posode iz SFRJ.

Usklajevanje skupnih interesov vseh šest proizvajalcev pa naj pripelje že v kratkem do razgovorov z združenjem trgovinskih organizacij, ki poslujejo s kovinskimi izdelki, tudi glede enotnih prodajnih cen in pogojev dobave emajlirane posode, vse pa v interesu samih nas proizvajalcev pa tudi trgovine.

Na ustanovnem sestanku našega združenja smo ustanovili tudi koordinacijski odbor združenja, ki ga sestavljajo glavni direktorji vseh jugoslovanskih proizvajalcev emajlirane posode. Do sprejema poslovnika o delu koordinacijskega odbora in njegovih delovnih skupin, ki je v pripravi, je imenovan za predsednika koordinacijskega odbora tovariš Mišćević, glavni direktor »METALCA« iz Gornjega Milanovca.

Pričakujemo, da bo to sodelovanje, ki po svojem bistvu predstavlja nov kvaliteten korak v tej proizvodni panogi, prineslo že v bližnji prihodnosti jasnejše perspektive vsem jugoslovanskim proizvajalcem emajlirane posode na področju proizvodnje in plasmana.

BI

UDELEŽBA PA TAKA

Ob volitvah članov pravnega odbora na 1. seji delavskega sveta je nekdo hudomušno komentiral razpravo o številu namestnikov članov upravnega odbora takole:

»Če bodo seje upravnega odbora popoldne, je treba namestnikov dvakrat več kot sicer.«

V naši praksi se je doslej res redko primerilo, kot za drugo sejo UO, da so vabili kar vseh pet namestnikov in še vedno UO na seji ni imel enajst glasovalcev.

Opomba na seji delavskega sveta je bila šala; ne bi bilo prav, da bi bil v njej tudi kanček resnice.

Katere osebne dohodke lahko znižamo

V zadnjem času so bile zopet razprave okrog tega, da so izplačila osebnih dohodkov previsoka in da jih bo podjetje težko preneslo, ker so ogroženi skladi. Izplačila bo treba zmanjšati za 4% in tako zagotoviti tiste sklade, ki so nujni za normalno poslovanje podjetja.

Rezultat vseh razprav je bil ta, da ne zmanjšamo izplačil za mesec maj, ampak izplačamo to, kar je pokazal obračun. V bodoče pa strogo uporabljamo 28. člen pravilnika o delitvi dohodka, to je:

»Če mesečni obračun pokaže, da so izplačila za osebne dohodke (prikazano v kumulativni) bila višja od razpoložljivih sredstev za OD in so bili na ta račun prizadeti skladi podjetja, mora računovodstvo zmanjšati delovne osebne dohodke v naslednjem mesecu za toliko, kolikor je bilo za prejšnji mesec izplačanega na račun skladov.«

Dohodek – osnova za delitev

Dohodek podjetja delimo na sklade in osebne dohodke. V pravilniku o delitvi dohodka so skladi postavljeni na prvo mesto, pred osebne dohodke. Pri dolgoročni politiki poslovanja je to zdrava pot (zagotoviti sklade), da se podjetje lahko normalno razvija in posluje z nižjimi stroški.

Tu še naštejemo sklade:

- 5% skupne rezerve
- obvezni rezervni sklad
- poslovni sklad (za osnovna in obratna sredstva)
- sklad skupne porabe (stanovanja in ostalo)
- obdavčitev skladov

Do skladov ne moremo imeti mačehovskega odnosa, ker se nam bo to v kratkem porazno mačevalo.

V vsaki stiski je edini zdrav cilj povečati dohodek, to je osnovo, ki se deli na sklade in osebne dohodke.

Dohodek (čisti rezultat) pa lahko povečujemo z večjo vrednostjo proizvodnje in realizacije in z nižjimi stroški. Koliko naše dejavnosti je usmerjeno na eno in drugo, o tem je vredno temeljito govoriti.

Rešitve iščemo v drugačni razdelitvi osebnih dohodkov.

»Režija je preveč, režija naj nosi breme, če ni dovolj denarja za izplačilo. Režija je krivec za težave, ki jih imamo.« Take kritike so na prvi mah videti kot rešitev za tovarno. V resnici pa je to samo vrtenje v začaranem krogu. Nočem zagovarjati obstoječega stanja, ker je treba marsikaj izboljšati, a ne morem se strinjati s tistimi, ki mislijo, da znajo ozdraviti vse čez noč. Ko iščemo rešitve za obstoječe probleme, jih iščemo na pravih mestih! To ni lahka stvar, ker je treba zelo dobro (vsestransko) poznati posamezne

probleme, če hočemo najti za njih prave rešitve.

V prvih štirih mesecih smo izplačali vsega: 19.438 od tega odpade na:

– prispevke	6.633
– neto OD	12.041
– ostala izplačila	764

(Podatki v 000 N-din)

Naslednji podatek, ki zelo vznemirja je ta, da imamo velik delež režijskih OD.

enota	proizvodni OD	režijski OD	SKUPAJ
topilnica	104	94	198
surovinski	1.702	1.195	2.897
emajlirnica	2.132	1.799	3.931
dekor	368	282	650
pocinkovalnica	119	106	225
radiatorski	277	206	483
kotli	213	145	358
odpreski	329	251	580
orodjarna	514	283	797
vzdrževanje	793	660	1.453
transport	—	4.653	4.684
administrativ. sl.	31	356	356
skladišče	—	415	415
učna delavnica	—	51	51
Kruševac	81	155	236
TOBI	896	337	1.233
Vsega	7.559	10.988	18.547

Zakaj toliko režije?

Pod režijskimi OD so zajeta vsa tista izplačila, ki niso neposredno vezana na izdelavo konkretnega artikla. (Npr. vsak dan odmor proizvodnih delavcev, plačan praznik, dopust, uspeh EE, nagrada za kvaliteto, hranarina, vsi dodatki na OD). Prav tako so tu zajeti vsi skupinovodje, delovodje, in ostalo vodilno osebje, čistilke, voznik vilicarja, žerjavovodja, transporter in druga podobna delovna mesta, katerih delovne operacije niso neposredno vezane na posamezni artikel.

Podatki za prve štiri mesece v 1968:

	povpreč. OD za 200 ur	indeks preseganja osnov
0 topilnica	946	171
1 surovinski	762	173
2 emajlirnica	756	183
3 dekor	714	177
4 pocinkovalnica	868	182
5 radiatorski	692	159
6 izdelovalnica kotlov	844	170
7 izdelovalnica odpreskov	818	175
8 orodjarna	1044	160
9 operativna, energetika	918	162
10 transport	808	183
9-13 razne službe	940	159
13 skladišče	684	159
14 Kruševac	690	144
15 TOBI	564	—
2 učna delavnica	460	111
pripravniki	702	—
	796	168

	%
– proizvodni OD	7.559 39
– režijski OD	10.988 56
skupaj	18.547 95
ostala izplačila bruto	891 5
vsega	19.438 100

Zanimivo je iz česa je sestavljena tako visoka režija. Poglejmo to na analitičnih podatkih po enotah:

(podatki v 000 N-din)

Tu pa moramo biti bolj previdni. Sama relativna števila (procenti) nam ne dajo jasne slike o tem pojavu. Enako nam tudi sama absolutna števila ne dajo jasne predstave o nekem pojavu.

Tu bomo kombinirali oboje pokazatelje, da bo slika o osebnih dohodkih jasnejša.

Več dohodka – ne zniževati OD

Če bi iskali rešitev za izplačilo osebnih dohodkov znotraj mase osebnih dohodkov, bi težko našli kaj trajnega. Gotovo je, da so tudi znotraj mase OD rezerve oziroma taka izplačila, ki jih je potrebno znižati ali odpraviti. To pa je vezano na premeščanje in odpušcanje ljudi in na boljšo organizacijo dela.

Več pozornosti zasluži tudi vprašanje, kako doseči večji dohodek. Premalo je samo delati, danes je veliko bolj bitno tako delati, da bomo ustvarjali dovolj dohodka. Tu morajo strokovne službe pokazati svojo sposobnost, izbrati in prodajati tak asortiman, ki nam bo prinesel več dohodka. Na tem področju smo še vedno premalo napredovali. Zaskrbljujoče je to, da je mnogim še vedno glavno to, da se dela (da je razpis, da je material, da ljudje imajo delo, da se po teh cenah prodaja, da uvažamo nove proizvode, skratka, da obstoja neka zaposlenost).

S tem pa ne moremo biti zadovoljni. Naš širok asortiman ni ves enako bogat z dohodkom. Zato bi naše delo moralo biti bolj usmerjeno k iskanju take strukture proizvodnje, ki bi nam prinesla največji možni dohodek. To je področje, ki zahteva sinhronizirano delo vseh služb in celega podjetja. Vsako parcialno reševanje problemov, zapiranje v svoj ožji krog in iskanje krivcev pri drugem ne vodi in ne more voditi k boljšemu poslovanju podjetja.

Poiskati rezerve pri sebi in svoje delo sinhronizirati z drugimi pri iskanju možnosti za ustvarjanje višjega dohodka podjetja, to se mi zdi realna pot, ki nam bo omogočila hitrejši napredek. To pa ni stvar enega ali nekaj ljudi v podjetju, ampak stvar vseh, ki si resno želijo boljših časov. Tone Ivanič

GLAVNI DIREKTOR SPOROČA

Vsi člani kolektiva, ki želijo pogovor z glavnim direktorjem Radom Bremcem naj sestanek najavijo v tajništvu glavnega direktorja za ob sobotah. Ob tej priložnosti glavni direktor prosi, da sodelavci in sodelavke to upoštevajo, saj je druge dni v tednu zaposlen z drugimi zadevami izven pa tudi v tovarni.

PREDLOG SISTEMA NAGRAJEVANJA V EE - VZDRŽEVANJE

V razgovoru v vodjem EE – vzdrževanje Gerijem Premšakom, je slednji podal predlog zelo preprostega načina nagrajevanja.

Že dolgo poznamo težave z ozirom na ustrezen način delitve osebnih dohodkov pri vzdrževalnih delih, kjer se obseg dela, intenziteta dela, vrste posameznih del v določenem časovnem obdobju, odsotnost serijskih del z možnostjo temeljitega postavljanja norm ter podobne okolnosti pojavljajo kot omejevalni dejavniki pri vsakem poskusu, da se sistem nagrajevanja vsaj kolikor toliko izenači s sistemom, ki je uveljavljen v proizvodnih enotah.

Ta težnja ustvarja vrsto nevesčnosti, povzroča nepotrebno pisarijo, pojav navideznih norm in njihovih presežkov, omogoča neumesten sporazumarski odnos med delavcem in delovodjo, v katerem prvi licitira z namenom, da si vnaprej ali pa naknadno prisvoji čim večji delež presežnega dela, drugi pa velikodušno odobrava neustrezno količino tega presežnega dela, istočasno pa ustvarja vtis o veliki omejenosti »onih zgoraj« ki so uvedli zapleteno evidentiranje norm in presežkov, za katere že povprečnež lahko takoj ugotovi, da ne obstajajo. Z lahkotnim odobravanjem višine presežnega dela in vrednosti, delovodja tudi sebi do določene ravni uravnava svoj osebni dohodek. Tako je vzpostavljena »primerna« atmosfera, vse se odvija brez večjih potreb, ter je očitno vse v najboljšem redu, dokler poslovni uspeh tovarne jamči vsaj določeno raven osebnega dohodka.

Zato predlaga naslednjo ureditev:

1. Kot osnova sistema delitve osebnih dohodkov v vzdrževalnih obratih naj bi uvedli plačanje po kvalifikacijskih skupinah, pri tem pa bi poglobilni kriterij predstavljalo število let, prebitih v vsaki posamezni skupini.

2. Sedanja analitično oceno delovnih mest naj bi uporabili samo kot osnovo za primerjavo delovnih mest v vzdrževanju s podobnimi delovnimi mesti v ostalih, predvsem proizvodnih enotah, sicer pa ne bi veljala.

3. Vsaka izmed 4 kvalifikacijskih skupin, ki bi ustrezale sednji kvalifikacijski razdelitvi, bi imela svoj tarifni razpon. Poleg tega bi veljali tudi spremeljivalni, vzporedni kriteriji, kot npr. spretnost, prizadevanje, disciplina, ki bi podrobneje vplivali in odločali o hitrejšem ali počasnejšem prehodu od nižje tarifne postavke na višjo, delno pa tudi o hitrejšem ali počasnej-

šem prehodu iz nižje skupine v višjo.

4. Delovne pogoje bi upoštevali posebej, izven redne tarifne postavke. Priznali bi jih samo v konkretnem primeru opravljanja tistih del ali delovnih operacij, za katere so ti pogoji predvideni.

5. Delavec bi bil v vsaki plačilni skupini praviloma 5–7 let, pri tem pa bi se, v odvisnosti od pokazanega uspeha na delovnem mestu, polletno ali letno pomikal maksimumu. Po izteku določenega časa bi komisijsko ugotovili njegovo strokovno usposobljenost za prehod v višjo kvalifikacijsko skupino. Čeprav bi bil ta prehod v osnovi odvisen od predpisanega števila let, bi bil možen tudi v krajšem času, če bi delavec pokazal izredno sposobnost in ostale kakovosti.

Tako izgleda predlog v najbolj grobih obrisih. Poglejmo sedaj, kakšne argumente lahko uporabimo proti njemu.

Na splošno lahko povzamemo da gornji predlog delitve ni dočela v soglasju s politiko delitve dohodka, kakršno želimo danes uveljaviti v naši industrijski praksi.

Predvsem se to nasprotje izraža skozi dejstvo, da OD delavca ni odvisen od uspeha EE oz. uspeha podjetja kot celote, kar je danes ena izmed vodilnih idej v naši politiki delitve ter je to celo vnešeno v Ustavo. Vendar pa menim, da je v predloženem sistemu mogoče naknadno vnesti prvine odvisnosti enega dela OD od uspeha EE oz. podjetja. To je mogoče storiti na razne načine, npr. z uvedbo letnega obračuna, ki bi bil odvisen od fakturirane realizacije ali pa od rezultatov pri doseganju dohodka podjetja, na katerega lahko delavci vzdrževalne službe vplivajo zelo izrazito.

Nadalje je predložen sistem v nasprotju z uveljavljenim načelom odrejanja vrednosti posameznih delovnih mest z analitično oceno. Brez dvoma je zelo važno, kako vzpostaviti začetno enakost OD med, npr. delavci vzdrževanja na eni strani ter delavci nekega značilnega proizvodnega obrata na drugi strani, posebno v pogojih, če bi za ene veljala analitična ocena delovnih mest, za druge pa ne. Ker pa predložen sistem v svojem začetku išče oporo v analitični oceni delovnih mest – čeprav samo zaradi primerjave – je tudi to podvojenost mogoče urediti.

Končno predlogu lahko prigovarjamo, ker napredovanje iz nižje skupine v višjo pogojuje s številom let, prebitih v dotični skupini. Če bi to bil edini po-

goj napredovanja, bi bil ta ugovor na mestu, ker pa je zavisnost nepopolna ter predloženi sistem omogoča hitrejšo napredovanje v primeru komisijsko preverjene sposobnosti, je tudi ta ugovor moč zanemariti.

Nasprotno sem prepričan da je slabost sedanjega sistema ravno v tem, da ne daje dovolj perspektive za napredovanje. Dokler zasedaš določeno delovno mesto je težko ali skoraj nemogoče najti pot osebnega napredovanja v obliki OD – če izločimo kolektivni uspeh v obliki gibljivega rezultata EE, se dohodek ne spreminja ter ga je moč predvideti za vrsto let, razponi med novincem in izkusnim delavcem pa so le mali ali jih pa sploh ni.

Osebo se mi zdi, da je osnovna in zelo občutna pomanjkljivost sedanjega sistema nagrajevanja pri nas predvsem v tem, da smo poglobilni cilj in rešitev vseh problemov v zvezi z delitvijo OD gledali predvsem v poskusu do potankosti napisane objektivizacije pogojev, pri tem pa smo gledali dočela le na delovno mesto, ne pa na človeka, ki ga zavzema. Menim, da smo se na tem torišču razčlovečili – bolj verjamemo napisanemu kosu papirja kot pa človeku, ki ga iz čistega oportunizma ne želimo presojudati, ker je to občutljivo ter tako nismo izpostavljeni nemirom. Značilna je zahteva, da v naš sistem delitve OD vnese mo osebno oceno, vendar takšno, ki bo spet ujeta v mrežo napisanih pojmov, regulativov,

predpisov, norm in podobnega. Takšne predpise je pa možno zelo subjektivno tolmačiti ali pa – radi duševnega miru – najbolje kar opustiti.

V predloženem sistemu se temeljito spreminja vloga vodilnega kadra, začeni z delovodja pa do vodje obrata. Vsako pogajanje z ozirom na delo, z namenom da se presežno delo izlicitira, bi odpadlo, namesto tega pa bi vodstveni organi resnično opravljali tisto delo, za katero so tudi potrebni: posvečali bi se organizaciji dela na delovnem mestu, razdeljevali bi delo, opravljali bi nadzor ter spremljali kakovost opravljenega dela, prizadevanje, spretnost, disciplino in ostale pogoje, od katerih zavis napredovanje posameznika.

Z ozirom na preprostost, ki izključuje kakršnokoli nepotrebno in odvečno administriranje ter evidentiranje neobstoječih norm in njihovih presežkov, je gornji predlog vsekakor zanimiv. Evidenca bi bila omejena zgolj na zajemanje delovnih ur, ki bi spričo ostalih določenih elementov odredale delež vsakega delavca pri notranji delitvi osebnih dohodkov.

Zato se ne moremo izogniti vtisu, da predloženi sistem nagrajevanja, izpopolnjen z nekaterimi dodatnimi idejami in prvinami, da bi bil bolj sodoben, predstavlja sprejemljiv model delitve osebnih dohodkov v delovnih enotah s takšno naravo dela kot je to v naših vzdrževalnih obratih. Jože Zidanšek

Pred dnevi je bilo v tovarni predavanje o delu in rezultatih dela z IBM stroji – Žal so organizatorji ugotavljali, da je bilo za predavanje najmanj interesa med vodilnimi delavci, sicer pa je bilo dobro obiskano.

Foto LT

SPOMINJAM SE BAYERJA

Kako skušajo urejevati kadrovska in organizacijska vprašanja

V iskanju najboljših poti in metod dela na kadrovskem področju in posebno najboljšega načina usposabljanja kadrov, mi je omogočilo naše podjetje preko Zavoda za mednarodno tehnično pomoč v Ljubljani ogled in študij dela v personalnih službah firme BAYER – Leverkusen v Zapadni Nemčiji.

Dolga je bila pot skozi Avstrijo in Nemčijo, tja do Kölna, več čas ob Renu. Pokrajina se hitro spreminja, posebno, ker vlak drvi tudi včasih s 130 km na uro. Za naše pojme je nekaj zastrašujočega, saj se vrsti mesto za mestom, povsod so tovarne in spet tovarne. Človek ima občutek, da se vozi po deželi, kjer ni več drugega, kakor stroji, dimniki, ali od odplak umazana reka in množica ljudi, ki se pehajo za zaslužkom in pri tem pozabljajo na sebe in včasih tudi na najbližje svojce. Tipično v tej deželi je, da je vse preračunano, usklajeno in planirano. Vsak se po tem ravna, ker se vsi bojijo, kaj bo, če se ta mehanizem zatakne in si najbrže ne bi tako hitro opomogli. Vlak, ki je pridrvel na kölnsko postajo z 2 urno zamudo (ki pa si jo je prislužil že v Jugoslaviji), se je ustavil na kolodvoru, kjer je bila na prvi pogled »zmešnjava«, ki pa ni bila zmešnjava, ker jo vodi zopet v naprej določen in precizen mehanizem. Z množico ljudi sem šel proti izhodu in se stopil z drugimi na kölnskih ulicah.

Drugi dan sem se znašel v tovarni, kjer sem doživljal vse tisto, kar doživlja tisti, ki prihaja prvič v tovarno.

Firma BAYER je kemična tovarna. Največ jo poznamo po aspirinih, na katerih je bil bayer-

jev križ. Tudi sam sem si predstavljal, da delajo tam aspirine in še kaj. Tudi o barvah sem slišal, ki jih včasih kupujemo za naš emajl. Nemalo sem bil presenečen, ko sem se vozil v avtobusom ob tovarni, pa so bile od začetka do konca tovarne kar štiri postaje. Imel sem smolo, da sem prišel do vratarja, ki je bil na nasprotnem koncu tovarne, tako da sem moral do upravnega poslopja iti peš dobro uro. To je bil moj prvi vtis o velikosti te tovarne. Podjetje ima približno 60.000 zaposlenih od teh okrog 3.000 znastvenikov – raziskovalcev z nazivom doktor. Diplomirani inženir že ni več pri vrhu lestvice. Podjetje ima tudi po drugih krajih svoje tovarne, saj proizvajajo razen zdravil tudi žvepleno kislino, umetno gumo, umetno usnje, plastične mase, »Agfa« filme in magnetofonske trakove, zdravila za zdravljenje rastlin, frite in barve za emajle. To je velikan, ki ne čaka, da bi prodajal to, kar že drugi imajo, ampak imajo za več let naprej pripravljene novosti, ki jih takoj dajo v proizvodnjo, ko se pojavi več proizvajalcev na trgu z izdelki, ki so jih sami že toliko prodali, da so stroške pokrili in že ustvarili tudi dobiček. To jim uspeva zato, ker imajo ogromne raziskovalne centre in kader, ki stalno išče novo, izpopolnjuje staro in ugotavlja na svetovnem tržišču, kje bo nastala potreba, tako da so vedno pripravljeni. Samo mimogrede naj omenim, da ima firma v neposredni bližini takoj imenovan japonski vrt, kjer gojijo vse mogoče rastline, ki jih potem prodajo na Japonsko in drugim deželam v Aziji.

Zaradi take proizvodne politi-

ke seveda zelo skrbijo za kadre, ker se zavedajo, da brez kadrov ne bo novih proizvodov, niti prodaje, pa tudi ne dobička. Ali je dobiček izhodišče za tako skrb o kadrih ali kaj drugega, v to se ne morem spustiti, videl pa sem da je skrb za zaposlene pri BAYERJU res na višini in o tem mislim v nadaljevanjih tudi pisati.

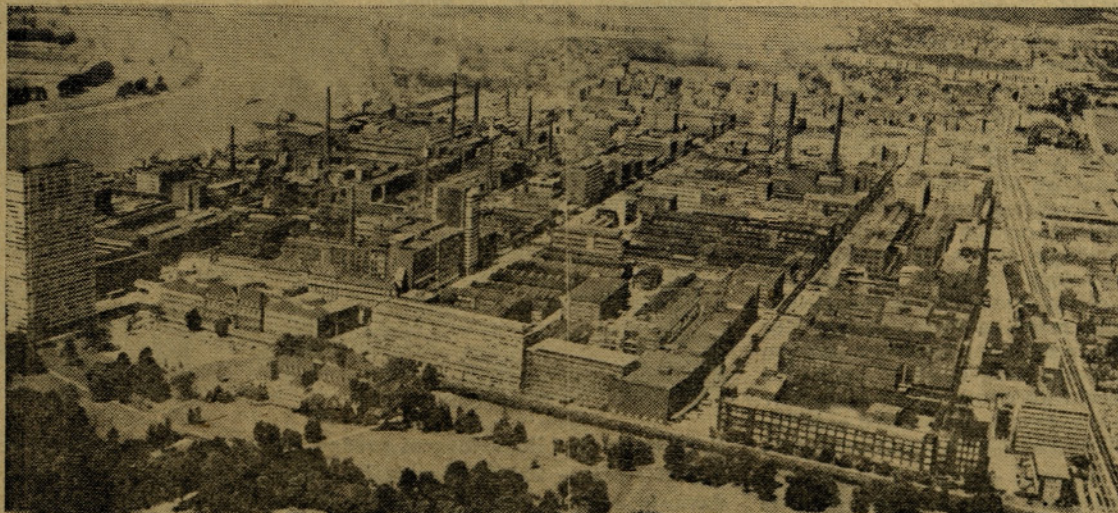
Ko sem končno prispel do pravega vratarja, me je ta prijavil in me napotil v čakalnico, kjer so bili v vitrinah seveda izdelki in reklamni prospekti. Ni dolgo trajalo, da je prišel nek uradnik in me pospremil k direktorju za personalna in socialna vprašanja. Direktor me je sprejel prijazno, vendar sem imel občutek, da je stvar resna in da v času moje prakse ne bo lukenj ali kompromisov. Uvodoma mi je povedal, da dosedaj še firma ni odobrila nobenemu praktikantu prakse na tem področju dela, ampak so z ozirom na dolgoletne in dobre odnose z našim podjetjem naredili izjemo. »Zato tudi pričakuje«, kot je dejal, »da bom prakso resno opravil in tudi kaj pridobil, v nasprotnem primeru pa je škoda časa ljudi, ki se bodo z menoj ukvarjali in tudi mojega«. Takoj so izdelali plan moje prakse. Pozneje sem se prepričal, da so ta plan dobili vsi sektorji in oddelki z opisom, kaj želim, kdo sem in od kod sem. Tudi znanje jezika je bilo opisano. Ko sem se ta dan poslovil, je začel moj program teči in sam sem moral skrbeti, da nisem zdrknil iz tirnic. Odkrito priznam, da sem bil malo zmeden in sem premišljal, kako bo vse to šlo naprej?

Najprej me je sprejel vodja personale za delavce, ki so pla-

čani na uro. Omenil bi, da imajo tam dve personalni, in to za delavce, ki prejemajo urno plačo in so vezani na sindikalne pogodbe s podjetjem in na uradnike, ki prejemajo mesečne prejemke. Z vodjo personale sva imela razgovor, kaj me najbolj zanima, on mi je pa v grobem opisal sistem dela personale.

Dodelili so me referentu za sprejem. Sprejem je urejen tako, da imajo 12 referentov, ki sprejemajo delavce po abecednem redu. Vsak referent ima po dve črki. Posebej pa imajo ženske referente za žensko in moško mladino (za delavce, vajence in ostale). Vsak referent ima svojo kabino, kjer delavca sprejme in se z njim pogovarja. Referent ima svojo tipkarico, kateri naroči, kaj mora še urediti. Pristvoval sem takim razgovorom, ki so delavcu jasno predočili, kje bo delal, koliko zaslužil, kdaj lahko računa, da bo dobil stanovanje in kje bo stanoval, dokler nima stanovanja, tudi za družino, če jo ima. Prihajajo delavci, ki se kar direktno prijavijo, pa tudi drugi ki so se ponudili pisмено. Ko sta se delavec in referent dogovorila, odpelje kurir delavca k obratovodji, s katerim se tudi pogovorita. Če je bil pogovor pozitiven, se kandidat vrne v personalo, kjer dobi napotnico za zdravnika. Drugi dan pride delavec spet k referentu in če je tudi zdravniški izvid v redu, ga že čakajo vsi dokumenti pri referentu (tovarniška izkaznica, nakazilo za samsko stanovanje in ostala napotila ter kdaj mora nastopiti delo in komu se javiti).

Zanimalo me je, kako imajo urejeno evidenco takega števila zaposlenih. Tudi to sem zvedel in se mi je zdelo zelo preprosto. Vsak delavec in tudi uslužbenec dobi ob vstopu v podjetje svojo številko. Ta številka ga spremlja ves čas dela v tovarni in tudi, če prekine delo in spet nastopi, dobi isto številko. Tak način v kadrovski evidenci je nujen, če hočejo imeti stalno in tekočo evidenco s pomočjo računskih strojev. Številka služi tudi za izračun plače, ugotavljanje izostankov in vseh drugih dogajanj, ki so registrirani na njegovi kartici. Naredil sem poskus. Našel sem kartico nekega ključavničarja, ki se je izučil leta 1953. v Mariboru in je delal pri BAYERJU. Priskrbel sem referenta, če bi to mapo lahko videl. Referent je nekaj telefoniral, povedal številko in ni minilo pet minut, ko je bila celotna mapa na referentovi mizi. Tudi kako izgleda ta personalna arhiva sem videl, saj sem po programu

Veliko mesto na sliki je tovarna Bayer-Leverkusen. Med objekti je urejen avtobusni promet, ulice so široke tudi do 10 m. V stolpnici na levi strani je izključno služba inozemske komercialne.

moral tudi to nekaj časa urejati. No, naj se vrnem k številkam. To nikogar ne moti, saj so številke samo za uporabo v personalni in računskem centru. V zvezi s temi številkami pa imajo knjigo, v katero vpisujejo ime na po strogem abecednem redu. Enkrat se mi je posrečilo, da sem zamenjal imeni in ni bil upoštevan strog vrstni red. Že drugi dan je prišla reklamacija, da je nastala pomota, ki jo je poslal sortirni stroj. Počasi sem se vživel v način dela v personalni in zdelo se mi je zelo preprosto, vendar organizirano tako, da je mehanizem deloval kot ura.

Prostor, v katerem se to delo odvija je zelo velik, v njem je okoli 60 ljudi. Pregrade so samo delne – z motnim steklom. Poleg vsega ropota pisalnih strojev in ljudi, ki se pogovarjajo, dela vsak svoje. Ni nikakih nestrpnosti in nesporazumov. Če problem nastane, ga hitro skupaj rešijo. Zanimiv je odnos šefa do podrejenih. Vsako jutro pride v pisarno in vošči vsem dobro jutro. To je njegov obhod, ki dobro vpliva na uradnike, ima pa dva namena. Prvi je, da vidi, če so vsi na delovnih mestih, drugi pa, da vidi razpoloženje podrejenih. Videl sem, ko je prišel do strojepiske, ki je imela zaskrbljen obraz. Vprašal jo je, kaj jo teži? Povedala je, da ima otroka bolnega. Dal ji je prosto, da je šla domov k otroku, hkrati pa dal nalog za zdravnika, da je otroka obiskal na domu. Na ta način si nadrejeni pridobijo podrejene za vestno delo in privrženost. Ob neki priložnosti sem ga vprašal, če je to pri njih praksa? Odgovoril mi je, da bi mati naredila več škode kakor koristi, da je pa res, kar je rekla, je pa potrdil zdravnik, ki je uredil tako, da je mati drugi dan lahko prišla v službo, čeprav je bil otrok še naprej bolan. Šef oddelka ima pravico do tri dni dati prosto v izjemnih slučajih.

Omenil sem jutranji obhod šefa skozi pisarno in navedel dva vzroka. Prav tako naredi tudi pred zaključkom dela ob 17. uri. Vsakemu želi lahko noč in ima zanj dobro besedo ali pa ga pokliče k sebi v pisarno in ga opozori, če česa ni dobro opravil. Tako si vodja beleži vse dobre in slabe strani posameznika. To mu služi za pohvale in za zvišanje plače. Tistemu pa, ki je večkrat zamudil, delal napake pri delu in pogosto izostajal, pa vodja njegove napake našteje in z »obžalovanjem« pove, da mu ne more zvišati plače. Plače se lahko zvišajo dvakrat v letu, kar odloča šef na osnovi podatkov za ocenitev dela.

Zanimivo je tudi, da grede vsak mesec, in to prvi četrtek, vsi iz personale po delu skupaj povečerjati in se tudi pogovorijo. Ne bi komentiral ali je tak način vzdrževanja odnosov v redu ali ne, meni je ugajal.

Kam z odpadnim katranom

V vsakem podjetju so majhni in seveda tudi veliki problemi. Nekateri »se rešijo« tako rekoč kar sami od sebe, z drugimi pa je dostikrat precej sitnosti.

Eden takih malih problemov, ki ga pa kljub temu ni mogoče kar zanemariti, je odpadni katran, stranski produkt pri proizvodnji generatorskega plina.

Dokler je obratovala še stara topilnica, smo večino katrana porabili tam, v novi topilnici pa zaradi enotnega napajanja peči to ni več mogoče.

Kam torej z njim?

Mrtvih rokavov Voglajne ni več, vse je zasuto in predvidevamo prej ali slej za novogradnje.

Sicer se pa odpadnega katrana ne sme več zasipavati v razne jame zaradi nevarnosti onesnaženja talne vode. Tudi zažigati ga ne smemo kjersibodi zaradi onesnaženja zraka.

Kam torej z njim?

Pravega kupca, ki bo redno skozi vse leto odkupoval ta nesrečni katran, še nismo našli. Vsakdo ga pač vzame samo takrat, kadar je njemu prav, in tudi samo toliko, kolikor mu je prav.

Da pa še vseeno ni, kakšen katran želijo kupci in kakšnega jim lahko nudimo mi, se razume samo po sebi.

Vedno je nekaj katrana pač preprosto odveč. Tega odvečnega katrana pa ni mogoče brez sledi spremeniti v nič.

Kam torej z njim?

Ali naj se začnemo v EMO ukvarjati z novo panogo industrije? Potem moramo brž spremeniti firmo (dokler generatorji še obratujejo in cedijo to črno, lepljivo tekočino iz sebe) v tako, ki bo zajela tudi novo dejavnost. Morda bi bilo primerno: EMO IN PREDELAVA KATRANA. Bi bilo v redu? Najbrž ne!

Kam torej z njim, s tem katranom?

Začasnoma ga vozimo v precej odročeni kraj, v pusto in močvirno globel v Žepini. Sitnosti so s prevozom, še večje sitnosti z odlaganjem in zažiganjem. Ljudje iz tamkajšnje okolice se pritožujejo. Verjetno se včasih pritožujejo upravičeno.

Kam torej z njim?

Kam torej s katranom, se sprašujejo menda tudi v Železarni Štore in tudi v Cinkarni. Kam s katranom, se sprašujejo tudi že na občini. Kdo bo rešil problem?

Železarna?

Cinkarna?

EMO?

Občina?

Kdo drug mogoče?

In kdaj ga bo rešil?

Katran pa ostaja ta čas preprosto in nevšečen katran!

Kam torej z njim?

Kdor ve svet, naj ga pove!

Rafko Ajdnik

Sežig generatorskega katrana v Žepini pri Celju

Orodjarji o dosedanjih in novih nalogah

Člani Društva orodjarjev – podružnica v Celju so 24. aprila imeli redni letni občni zbor v sejni dvorani »EMO« Celje. Udeležence je najprej pozdravil predsednik društva Ludvik Krese, nato pa so sprejeli zelo obširen dnevni red občnega zbora. Po izvolitvi delovnega predsedstva, zapisnikarjev, overovalcev in komisij, je poročal predsednik, ki je v svojem kratkem in jedrnatem poročilu orisal delo društva v preteklem letu. Povedal je, da si je društvo izdelalo akcijski program, ki ga pa zaradi raznih okoliščin niso ravno najboljše izpeljali in realizirali. Tako se člani niso mogli udeležiti vseh organiziranih in želenih ekskurzij, zaradi odpadlih prostih sobot ali pa prevelikih stroškov. Poročilo blagajnika in tajnika je podal blagajnik društva Srečko Gorenjak. Nato se je razvila diskusija po poročilih. Ugotovili so, da bi bilo potrebno in koristno organizirati več predavanj iz področij, ki zanimajo orodjarje. Predvsem je bilo pre-

cej ogrevanja in predlogov za predavanja o sodobni izdelavi orodij, o tehnologiji izdelave orodij, termični obdelavi in za strokovne ekskurzije. Postavljeno je bilo tudi vprašanje naše kalilnice, ki je zelo zanemarjena in po vojni še nismo nabavili nove opreme.

Po razrešnici starega odbora je bil izvoljen nov upravni odbor in sicer so bili soglasno izvoljeni Ludvik Krese, Bogdan Mirnik, Marjan Rejc, Srečko Gorenjak, Ludvik Krajec, Jakob Koštomaj, Albin Židan,

Franc Kristan, Adi Koštomaj, Franc Zohar in Alojz Rihter. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Vili Šulgaj, Franc Ribič in Leopold Škofca.

Nato so obravnavali plan dela za leto 1968 in sklenili, da bodo poskusili rešiti probleme pri izdelavi orodij, probleme površinskega segrevanja, trebušenja tesles in koničenja. Sprejeli so sklep, da se novi odbor poveže s profesorjem Golgrancem, ki pozna največ svetovne literature s tega področja in z njim naj bi se dogovorili za predavanja.

Ob razstavi MLADINA FOTOGRAFIRA

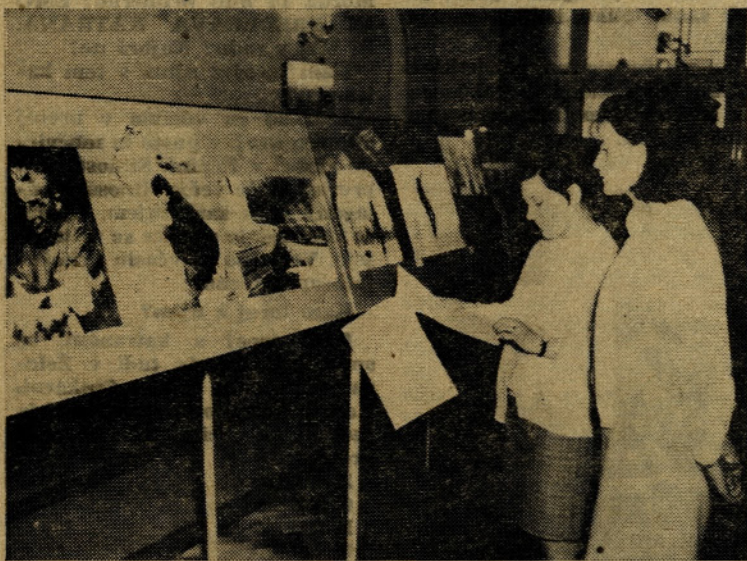
Foto-kinu zveza Jugoslavije se je letos odločila, da zaupa organizacijo Zvezne razstave: »MLADINA FOTOGRAFIRA 1968«, foto-kinu klubu EMO.

Vse zvezne razstave v Jugoslaviji imajo po statutu Zveze višji rang, kot pa mednarodne razstave, zato iz tega lahko povzamemo, da organizacija takšne razstave zahteva rutino in mnogo dela, z druge strani pa

Za dobro organizacijo Zvezne razstave Mladina fotografira je Foto-kinu klub EMO sprejel od Foto-kinu zveze Jugoslavije srebrno plaketo Ljudske tehnike Jugoslavije, tovariša Valentin DAVID in Drago DOLŽAN pa diplomi.

Mislím, da ne bo odveč, če ta sestavek končam z uvodom razstavnega kataloga, ki glasi:

Težnja in želja za vse lepšim

zaupanje izvedbe takšne razstave pomeni počastitev za klub in upoštevanje dosedanjega dela na področju fotografije in vzgoje mladih.

Zvezna razstava MLADINA FOTOGRAFIRA predstavlja pravzaprav vsakoletno revijo dosežkov mladih fotoamaterjev, predstavlja njihovo gledanje na svet in svojo okolico, njihova stremjenja in želje ter njihov nazor. Njihova izpoved s pomočjo fotografske kamere mora biti za nas zanimiva, ker tudi tu, na takšni razstavi, lahko vidimo in ugotavljamo, kam mladina želi, kaj hoče, obenem pa je to vzgoja njenega umetniškega izraza.

in novejšim spodbuja mladino k napredku in izpopolnjevanju. Med različnimi vejami umetnosti je tudi fotografija tista, s katero mladina lahko izraža svoja čustva in svoja hotenja in s katero lahko najbolj verno in iskreno izrazi svoj odnos do sveta v katerem živi in ustvarja.

Nepravilno je, da danes vsa mladina sveta nima takšnih možnosti in takšne svobode, kajti še padajo bombe in še umirajo nedolžni in neboljani.

Zato je obveznost vse mladine v svobodnih deželah, da v tem času dajemo več, kot je naša dolžnost, in z vsemi izraznimi sredstvi poizkušamo pokazati svetu, kako potreben je mir.

S SEJ PREDSEDSTVA SINDIKALNE ORGANIZACIJE

V ospredju vprašanja rekreacije

Na zadnji seji predsedstva je bil osrednji predmet razprav rekreacija članov kolektiva, ki se iz leta v leto bistveno ne premakne z mrtve točke. Pred meseci je dala sindikalna organizacija pobudo za zgraditev lastne brunarice na Mozirski planini v sklopu mozirskega rekreacijskega centra, ki je že v prvi fazi izgradnje. Samoupravni organi so to pobudo sprejeli, vendar se je pristop k realizaciji zavlekel pri načrtovanju teh objektov na Zavodu za napredek gospodarstva v Celju. Ker se ta dela bližajo koncu, je pobudo prevzel Občinski sindikalni svet, ki je predlagal, da bi delovne organizacije celjskega industrijskega bazena zgradile skupno na Mozirski planini približno 3 brunarice, ki bi jih skupno uporabljali in z njimi razpolagali kolektivi, ki bi vložili v te objekte svoja razpoložljiva sredstva. Naše predsedstvo meni, da je takšen pristop k izgradnji teh objektov iz več vidikov sprejemljiv, zato ga tudi podpira. Kaj bodo pa prinesli naslednji dogovori o tem problemu in kakšne bodo dokončne odločitve, moramo počakati še nekaj dni. Dejstvo je, da naš kolektiv potrebuje in želi tovrstne objekte

bolj kot pa reprezentančne objekte.

Na zadnji seji so člani predsedstva sklenili, da bo v letošnji mednarodni izmenjavi letovalcev odšlo na Češko zastoj 16 članov kolektiva in sicer takih, ki si sami ne morejo omogočiti letovanja, vendar so vestni delavci. Razrez za teh 16 članov po oddelkih je: obrat kemičnih izdelkov — 1 član, predelovalnica kovin — 2 člana, emajlnica — 2 člana, dekor oddelek — 1 član, pocinkovalnica — 1 član, radiatorski oddelek — 1 član, izdelovalnica kotlov — 1 član, izdelovalnica odpreskov in koles — 1 član, orodjarna — 1 član, vzdrževanje — 1 član, priprava proizvodnje — 1 član, STK — 1 član, upravno-administrativna služba — 1 član, prodaja in zunanja trgovina — 1 član.

Po tem razrezu bodo sindikalni odbori po obratih odločili, katerega člana kolektiva bodo predlagali za letovanje na Češkem.

Prav tako so člani predsedstva odobrili nekaj prošenj za nakup najnujnejše obleke in obutve za otroke, ki gredo na letovanje v Baško, vendar starši, ki so zapošleni pri nas, ne morejo teh stvari nabaviti. F. B.

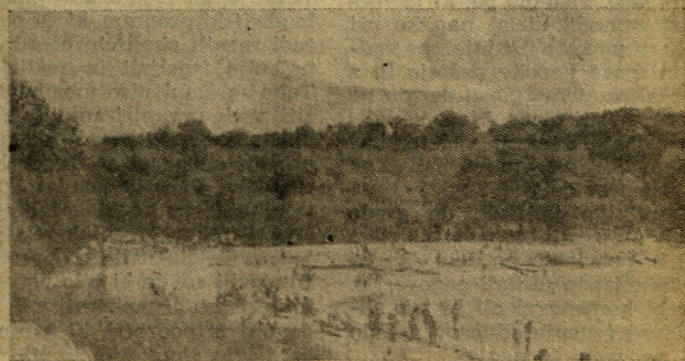
Kam na dopust? - Izbiramo za vas! BORIK - ZADAR

Mesto Borik — dobilo je ime po borovih gozdovih —, ki ga obdajajo —, ugodno sončno podnebje, bogat čudovit park, ki je pred hotelom, bujna flora, morje in plaža, hoteli v sami bližini morja, to je na kratko vse — dovolj za priporočilo?

Mesto Borik s hoteli »Slavijo«, »Park hotelom« in hotelom »Zadar« imajo skupno 327 sob s 536 ležišči. Vsak hotel ima svojo kuhinjo, restavracije, aperitiv bar ter druge servise. Borik ima svojo ambulanto, bencinsko črpalko ter mnogo trgovin.

Na Boriku ni nikoli dolgčas. Če ste navdušen športnik, so tod na voljo igrišča za odbojko, tenis, namizni tenis. Lahko si najamete čolne in sandoline. Vsak večer igra v vseh hotelih plesna glasba. Izleti? Iz Borika so vsak dan izleti na Kornate. Kornati s svojimi 350 otoki pa so raj za ribiče.

Če se boste odločili, da svoj oddih preživite v Boriku, vam bodo posredovali vse informacije pri »HOTELSKEM PODUZEČU BORIK« v Zadru ali pa pri Izletniku v Celju.

V kraljevstvu Raduhe

Letošnja izredno topla pomlad je že dvakrat zvabila na organiziran izlet v naravo planince naše planinske skupine. Že med prvomajskim praznovanjem so na enodnevni izlet obiskali 1696 m visoko Uršljo goro. Petdnevni odmor je takrat sicer večina izletnikov teh dni izkoristila za daljše izlete, vztrajna skupina planincev pa, ki je z obiskom Uršlje gore pravzaprav pričela sezono organiziranih izletov v letošnjem letu, je bila zadovoljna tudi s tem enodnevnim izletom. Tega zadovoljstva ni pokvarilo niti manjše število udeležencev kot sicer, niti oblačno vreme, ki pa je bilo še vseeno kar primerno in izletnikov ni oviralo toliko, da bi pokvarilo prijetno razpoloženje.

Večina udeležencev prvega izleta se je udeležila tako tudi drugega, ki je bil 11. in 12. ma-

mnogo prej kot so prvotno predvidevali pri odhodu iz Celja, prišla na Loko pod vrhom Raduhe. Tu stoji ena redkih planinskih postojank, ki dandanes še spominjajo na nekdanji način planinarjenja. Do sorazmerno male lesene kočice z zidanimi temelji, ki stoji na zadnjem pobočju nad prelesto travnato ravnico, ki je od treh strani obdana s pobočji Raduhe, še ne prodira hrup avtomobilskih motorjev; pa tudi elektrike, sicer tako potrebne drugje, tukaj človek, ki želi res uživati v naravnih lepotah in miru, ne pogreša. V čudovitem okolju je razen za zatočišče pred neurjem in nočjo, škoda prav vsakega trenutka, ki bi ga obiskovalec tu preživel med štirimi stenami.

Po nenaporni hoji, so najurnejši kaj hitro pripravili v bližini kočice prostor s tabornim

njave, Brane, Mrzle gore in drugimi v pomladanskem zelenju skrivala Logarska dolina. Na nasprotni strani je zakrivala razgled proti spodnjesavinjski dolini Mozirska planina, ki naj bi že v bližnji prihodnosti predstavljala pomembno planinsko turistično središče. Od tod se je na desno v dolini Savinje bleščalo Ljubno in drugi manjši kraji, na levi strani pa se je preko Smrekovca v daljavi bahavo postavljala žrnanka izpred štirinajst dni — Uršlja gora. Lep pogled se je nudi tudi na mogočno Menino planino in še na množico višjih in nižjih vrhov, ki jim vsem ni mogoče vedeti imena.

Po daljšem počitku in uživanju v lepem razgledu, so se izletniki v dveh skupinah vrnili z vrha. Manjša skupina je sestopala preko stene na transverzarno postojanko, planino Grohat pod Raduho in od tam

nato v dolino, večina pa se je vrnila v lepem sončnem vremenu na Loko. Do vrnitve v dolino so si tam še enkrat dobro odpočili. Marsikdo bi bil še rad ostal, a kaj, ko čas, posebno še prijeten, tako hitro mine. Tako se je skupina z Loke vračala v dolino že kmalu popoldne v pravcati poletni vročini. Kot vsa Raduha, je tudi ta pot in njeno okolje navdušilo izletnike, tako da je kljub njeni sorazmerno večji dolžini proti prej opravljenim, potekla kar nekam mimogrede in že se je cela odprava zbrala v Lučah. Se krajši oddih in zopet so noge zamenjale kolesa avtobusa.

Pod vtisom lepega doživetja se je skupina zadovoljna vrnila domov, spominom na uspel izlet pa se je pridružil sklep, da se bodo na Raduho in v njeno okolje še vračali.

C. S.

ja na 2062 m visoko Raduho nad zgornjo Savinjsko dolino. Tokrat je bila udeležba že številnejša. S tovarniškim avtobusom je skupina potovala udobno in hitro po cesti, ki se počasi, a gotovo približuje z asfaltom prevleko Lučam. Že na makadamskem delu ceste pred Lučami se odcepi manj znana a dokaj dobra trdna stranska cesta v vzhodna pobočja Raduhe. Z avtobusom so se po njej izletniki v slikovitem gorskem svetu pripeljali precej visoko. Razpoloženi so se poslovi od Videka in njegovega »konjička« in nadaljevali pot s klasičnim planinskim prometnim sredstvom — nogami. Navzlic še nezadostni vtečenosti pa se tem tega dne ni bilo treba kaj dosti izkazati. Že po poldrugi uri lagodne hoje preko prelepih visokogorskih travnikov in delno skozi gozd orjaških gorskih smrek, je skupina,

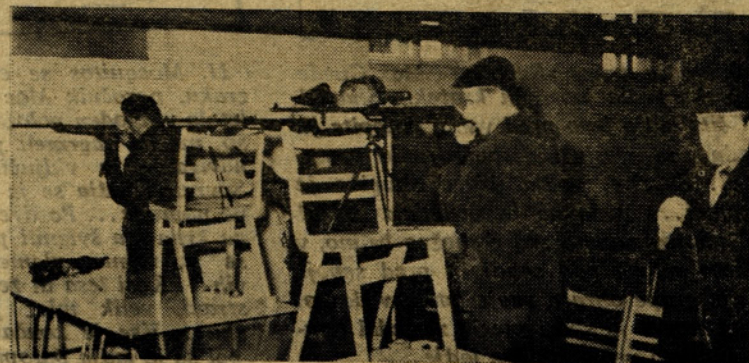
ognjem, kjer smo vsi v nadvse prijetnem razpoloženju preživeli res lep večer pod okriljem mogočne in lepe gore.

Tisti, ki jih je sredi noči potem prebudil rahel dež, so že pomislili na najslabše z ozirom na naslednji dan. Že zgodaj zjutraj pa se je izkazalo, da so bile take skrbi nepotrebne. Ko so se najzgodnejši odpravljali proti vrhu, je padlo sicer nekaj redkih kapelj, ki jih je višinski veter prinesel iz meglic pod vrhom, kar pa ni imelo drugih posledic, kot nepotrebno prenašanje dežnih plaščev nekaterih udeležencev oziroma udeleženk na vrh in nazaj. Se sreča, da ti (dežni plašči namreč) niso bili pretežki. V lepem vremenu se je z vrha nudi res lep razgled na bližnje in daljnje vrhove naših in avstrijskih gora. Globoko pod Raduho se je v soncu kopala idilična Solčava. Za njo se je pod vrhovi Ojstrice, Pla-

Končano sindikalno strelsko tekmovanje

Zadnjega maja je bilo končano množično sindikalno tekmovanje z zračno puško. To tekmovanje šteje v sindikalne športne igre in sicer odloča število udeležencev. Tekmovanje je vzorno organizirala strelska družina »TEMPO« v kletnih prostorih upravnega poslopja. Udeležba je bila zadovoljiva, saj je tekmovalo 171 članov kolektiva, ki so dosegli skupno 17.325 krogov. Najboljše rezultate od 200 možnih krogov so dosegli naslednji tekmovalci, ki bodo še enkrat prekusili svoje strelske sposobnosti na izbirnem tekmovanju za sindikalno strelsko ekipo »EMO«.

1. Štrajhar Jože	179 krogov
2. Vanovšek Viki	173 krogov
3. Pertinač Stane	162 krogov
4. Čendak Ivan	160 krogov
5. Mahne Franc	159 krogov
6. Cvek Marjan	158 krogov
7. Korosec Mirko	157 krogov
8. Goršek Branko	149 krogov
9. Jordan Ivan	147 krogov
10. Košec Jernej	145 krogov
11. Iršič Janez	145 krogov
12. Rozman Alojz	143 krogov
13. Jelen Franc	143 krogov
14. Mirnik Bogdan	142 krogov
15. Božič Franc	142 krogov
16. Ivančič Ilija	141 krogov
17. Rudolf Drago	141 krogov
18. Sitar Dani	138 krogov
19. Gorjup Vlado	137 krogov
20. Seničar Rado	134 krogov

NA PRODAJ...

Prodam dobro ohranjen pralni stroj MARIS-RONDO, moško športno kolo PRETIS, električni kuhalnik ELRA — 3 plošče.

Informacije na interni telefon št. 434.

Ko odhajam v začetku junija letos (6. 6. 1968) zaradi invalidnosti v pokoj, se pristrčno zahvaljujem vsem sodelavcem in organizatorjem sestanka v strojnem ključavničarstvu, še posebej pa za poklonjeno darilo.

Jakob Šumec

ZAHVALA

Ob izgubi moža in očeta

FURMAN FRANCA

se iskreno zahvaljujemo organizaciji ZB — EMO, sindikatu EMO, EE emajlirnici, godbi in sodelavcem izbočarne, za razumevanje in denarno pomoč, kakor tudi za darovane vence, ter vsem ostalim, ki so pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti.

Še enkrat vsem skupaj pristrčna hvala.

Žena Terezija Furman z otroki.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje drage mame

HELENE TOFANT

se najiskrenejše zahvaljujem svojim sodelavcem v oddelku emajlirnica (TOBI), ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, darovali venec in izrazili sožalje.

Še enkrat najlepša hvala!

TOFANT ANTON

Kadrovske vesti

NOVI ČLANI KOLEKTIVA:

PLANINŠEK Zmagoslav — izdelava kotlov, OTOREPEC Miran — izdelava kotlov, KOSI Jože — TOBI, RIHTER Branko — orodjarna, STOŽIR Martin — radiatorski oddelek, ŠTRK Marjan — emajlirnica, KOŠTOMAJ Zvone — odprema, ARČAN Bogomir — odprema, REMIH Anton — odprema, ZUPANC Jožefa — splošna služba, BOŽIČNIK Katarina — splošna služba.

Obilo delovnih uspehov in prijetno počutje v naši sredini!

IZSTOPILI SO:

SKAZA Jože — upokojen, MAJER Jože — samovoljno zapustil delo, KODELA Jože — upokojen, ŠTANTE Bogdan — samovoljno zapustil delo, MLAKAR Alojz — v JLA, GRUM Edvard — TOBI, BABIČ Zvonka — samovoljno, LORENČAK Anica — samovoljno, KRAJNC Milena — sporazumno, CVIKL Julijana — upokojena.

POROČILI SO SE:

DOKLER Adolf, STROPNIK Rudolf, BREŽNIK Ivan, MEHLE Terezija — GABERŠEK, FELZER Milena — HEMPT, HEMPT Drago, PESAN Danijela — ROZONIČNIK.

Vso srečo!

OGLAS

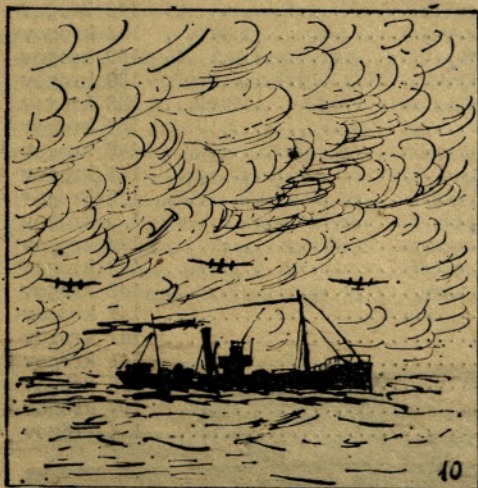
Nujno prodam skoraj nov električni gramofon »EMONA« PORTABLE audio, z vgrajenim zvočnikom. Cena izredno ugodna. Zraven prodam tudi gramofonske plošče po lastni izbiri. Plošče so opremljene z albumi, obsegajo pa popevke, zabavno glasbo, beat glasbo ipd.

Informacije na interni telefon št. 245!

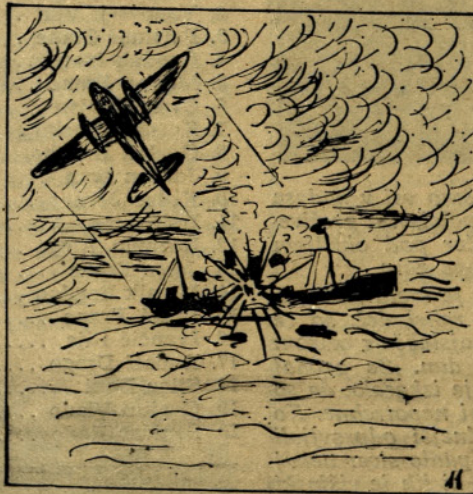
Emajlreco

Casnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk dvakrat mesečno v nakladi 4800 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, dr. Franc Zupančič, Emil Ježič, Martin Hostnik, Mirko Onič, Vida Čonkaš in Rado Štorman. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 240. Tisk in klišiji GP »Celjski tisk« Celje

PEKEL V FJORDU...

10. Vodja grupe »Revolver« Max Guede je preko radia jasen in kratek: »Shark-I poiščite ladjo levo pred vami, potopite jo predno se posluži z svojo radio postajo!... Shark-I, vodja druge skupine je razumel... ponovno je zavladala tišina! Oči pilotov napeto zro v snežno belino, v peneče valove pod seboj in pred seboj! Vodja grupe obrača svoje letalo v desno, takoj zatem je skozi meglo zagledal temno silhueto večje ribiške ladje...

11. Mosquitos se energično obrača v zraku, poročnik Mac Gregor je postavil letalo v ugoden položaj za napad. Motorji so močno zagrmeli pod polnim plinom, navigator je vključil stikala za rakete. Sovražna ladja se je našla v krogih ciljnih naprave... Po dve raketi izpod vsakega krila sta švigili proti cilju! Zasvetilo se je, rumen plamen je seval po valovih... Kosi lesa in železa se leteli na vse strani, velik mlaz pare je švignil kvišku... Vse je končano... Presekana na pol se je ladja potopila...

12. Naglo se je dvignil kvišku in še zaslepljen od eksplozije poletel s polnim plinom za grupo, da bi jo spet dohitel... Zahteval je od navigatorja da zabeleži pozicije in čas potopitve... Navigator je negiben sedel na sedežu, pilot ga je potresel... glava je klonila, na usta je navrela kri... Sovražna ladja je bila oborožena, s strojnico 7mm je odprla ogenj... Zadet je bil rezervoar vode, zadet je bil navigator. Hladilna tekočina je izparevala, težek dim duši pilota...